JAVA-BODE.

NIEUWS-, HANDELS- EN ADVERTENTIE-BLAD VOOR NEDERLANDSCH-INDIË.

Aº. 1859. Zaturdag, 20 Augustus. Nº. 67.

HOOFD-BUREAU: Te **Batavia** bij H. M. VAN DORP; te **Samarang** bij DE GROOT, KOLFF & Co. en G. C. T. VAN DORP; te **Soerabaija** bij LE ROY & Co., te **Pasaroean** bij WEIJERMANS & Co., te **Cheribon** bij BLOK & RUZETTE, te **Tagal** bij Mevr. de Wed. G. M. VAN DORT, te **Madioen** bij G. A. HOGENRAAD, te **Padang** bij H. R. VAN WIJK, Rzn., voor de Buitenbezittingen bij de Agenten der Stoomschepen van den Heer W. CORES DE VRIES en voor **Nederland** bij J. NOORDENDORP, Pijpenmarkt te **Amsterdam.**

Prijs per half jaar voor *Batavia*.................... ƒ 12,50.
„ „ „ „ „ *Java*.................... „ 15,—.
„ „ „ „ „ *Buitenbezittingen*.......... „ 17,50.
„ „ „ „ „ *Nederland*.............. „ 22,50.
De betaling geschiedt vooruit. — Brieven **franco.**

De JAVA-BODE verschijnt op Woensdag en Zaturdag van elke week, voor posttijd.

De prijs der **Advertentiën** is **50** cents voor de Vijf woorden
Bij eerste of meerdere herhaling **25** „ „ „ „ „
Behalve het Zegel voor den Lande.

Bij deze Courant behooren twee BIJVOEGSELS.

Civiel Departement.

Verleend:

Een tweejarig verlof naar Nederland, wegens ziekte, aan den resident van Rembang mr. H. J. W. van Lawick van Pabst.

Ontslagen:

Eervol, wegens overplaatsing, de tweede amanuensis van het weduwen-en weezenfonds van burgerlijke ambtenaren in Nederlandsch-Indië, W. J. Brouwer.

Ontheven:

Van de verdere vervulling zijner betrekking, de pakhuismeester bij het zout-hoofd-depot te Tanara (residentie Bantam), tevens belast met het beheer der inkomende regten en der recherche aldaar, P. L. Luijks.

Benoemd:

Tot gouverneur van Celebes en Onderhoorigheden, de resident van Menado A. J. F. Jansen.

Tot pakhuismeester bij het zout-hoofd-depot te Tanara (residentie Bantam), tevens belast met het beheer der inkomende regten en der recherche aldaar, de postcommies te Buitenzorg H. J. J. Le Sueur.

Tot tweeden [illegible] van het weduwen- en weezenfonds van burgerlijke ambtenaren in Nederlandsch-Indië W. T. van Dinter, tweede commies bij de directie der producten en civiele magazijnen.

Belast.

Met de waarneming der betrekking van telegrafist, de navolgende voor memorie gevoerde en als leerling-telegrafist dienst doende militairen:

de korporaal O. H. von Casel,
de sergeant G. F. L. von Beusekom,
de sergeant-majoor M. C. A Kobitzsch,
de sergeant J. J. Buis,
de korporaal A. W. L. Hennebert,
de tamboer A. A. Streijf,
de korporaal S. Epple,
de soldaat J. Hamburg,
de fourier H. J. G. Asse en
de soldaat R. Boenisch.

BIJ HET BESTUUR VAN HET ROOMSCH KATHOLIEK WEESHUIS TE SAMARANG.

Ontslagen:

Op zijn verzoek, eervol wegens vertrek, als lid J. van Maanen, onder dankbetuiging voor de door hem als zoodanig bewezene diensten.

Benoemd:

Tot lid, K. N. Heiliger, kapitein der infanterie.

BIJ DE SUBCOMMISSIE VAN ONDERWIJS TE MAGELANG (KADOE.)

Ontslagen:

Eervol, als lid F. T. M. van Maanen, onder dankbetuiging voor de door hem als zoodanig bewezene diensten.

Benoemd:

Tot lid, M. H. de Vogel, officier van gezondheid der tweede klasse, plaatselijk geneesheer aldaar.

Goedgekeurd:

Dat door den Directeur der Cultures,

Is gesteld:

Tijdelijk, ter beschikking van den resident van Bantam, de in de residentie Preanger-Regentschappen geplaatste controleur der tweede klasse bij de landelijke inkomsten en cultures F. Beijerinck.

Is geplaatst:

In de residentie Bagelen, de benoemde opziener der eerste klasse bij de indigo-cultuur F. A. van Duuring.

Dat door den Resident van Riouw,

BIJ DE SUBCOMMISSIE VAN ONDERWIJS ALDAAR.

Is Ontslagen:

Op zijn verzoek, eervol, als lid, P. Munnich, onder dankbetuiging voor de door hem als zoodanig bewezene diensten.

Is Benoemd:

Tot lid, R. J. Ovink, predikant bij de protestantsche gemeente aldaar.

Schutterijen, enz.

BIJ DE SAMARANGSCHE SCHUTTERIJ.

Ontslagen:

Op zijn verzoek, eervol, als secretaris bij den krijgsraad, de kapitein C. S. van Heeckeren.

Benoemd:

Tot tweeden luitenant, tevens secretaris bij den krijgsraad, de schutter P. G. J. du Puy.

Tot tweeden luitenant, de schutter jhr. mr. L. Tjarda van Starkenborgh.

BIJ DE SCHUTTERIJ TE AMBOINA.

Ontslagen:

Op zijn verzoek, eervol, de tweede luitenant N. H. C. Fransz.

Militair Departement.

Ontslagen:

Uit Z. M. militaire dienst, de tweede luitenant der infanterie J. L. Jonxis.

Ontheven:

Eervol, wegens ziekte, van de verdere vervulling zijner betrekking, onder toekenning van wachtgeld, de opziener over de verwers bij den artillerie-constructie-winkel te Soerabaija, W. D. Echter.

Ingetrokken:

Op zijn verzoek, het aan den kapitein der infanterie A. L. T. Veenhuijzen verleend tweejarig verlof naar Nederland.

Verleend:

Een tweejarig verlof naar Nederland, aan den kapitein der infanterie A. A. G. Frappier.

ADVERTENTIEN.

Postkantoor.

Landmail van Augustus.

De ondergeteekende herinnert bij deze belanghebbenden, dat, de tweede mail-stoomer in Aug. den [illegible] zullende vertrekken, de brievenpakketten daarmede te verzenden, bij het postkantoor te [illegible] op Dingsdag den 23sten Augustus aanstaande:

a. des avonds te 8 uren, voor Europa, Britsch-Indië, China, enz., enz.

b. des middags ten 1 ure, die voor Banka, Palembang, Billiton en Riouw.

De directeur der producten en civiele magazijnen maakt bekend, dat, met wijziging in zoover van de, in de Javasche courant van den 17den dezer No. 66, geplaatste advertentie, ten gevolge van bijkomende omstandigheden, van de daarbij bedoelde 40,000 picols gouvernements suiker alsnu 15,000 te Samarang en 25,000 picols Soerabaija bij 's lands pakhuizen, voor de koopers beschikbaar zullen worden gesteld.

De directeur der burgerlijke openbare werken brengt, met referte aan zijne in de nummers 33, 34, en volgende van de Javasche courant van het loopende jaar opgenomen bekendmaking, ter kennis van gegadigden, dat op een nader te bepalen dag in de maand December aanstaande, onder nadere goedkeuring en op een crediet van drie maanden te Padang, andermaal in openbare veiling zal worden gebragt het den lande toebehoorende en op p. m. 5 palen van Padang gelegen LANDGOED WELKOM, met de daarop staande steenen met pannen gedekte gebouwen, breeder in de hoogergenoemde bekendmaking omschreven.

Inmiddels is het uit de hand te koop.

Voor inlichtingen en aanbiedingen wende men zich tot den Gouverneur van Sumatra's-Westkust.

De hoofd-intendant der militaire administratie maakt bekend, dat op Vrijdag, den 9den September 1859, door den onderintendant der 2de kl. in de 3de militaire afdeeling te Soerabaija, des morgens te 9 uren, ten zijnen bureele, zal worden gehouden eene hernitbesteding voor de levering van

2000 Stuks slagt-ossen,

ten behoeve van de troepen in de Westerafdeeling van Borneo, gedurende het jaar 1860, en zulks naarvolgens de voorwaarden van uitbesteding, gepubliceerd bij de Javasche courant van den 21sten Mei 1851, No. 41.

VENDUTIEN.

Op Maandag, den 22 Augustus, voor het commissiehuis van Gebr. Roselje & Co.

en

Op het Heemradenplein, door John Pryce & Co.

Op Dingsdag, den 23 Augustus, voor het commissiehuis van van Slooten, Morgan & Co.

Op Woensdag, den 24 Augustus, voor het commissiehuis van A. Bedier.

Op Donderdag, den 25 Augustus, ten huize van wijlen den heer J. C. Teengs, op het Koningsplein, door Gebr. Roselje & Co.

en

Voor een der recherchepakhuizen aan den Kleinen Boom, door Cassalette & Co.

Op Vrijdag, den 26 Augustus, voor het commissiehuis van J. Speet.

Aangekomen Vreemdelingen

van den 17 tot en met den 19 Augustus 1859.

MARINE HOTEL. D. Crap Hellingman, van Soerabaija. — P. E. Tegelberg, van de Reede. — E. Burscher, van Idem.

HOTEL DES INDES. P. J. Gerson en echtgenoot, van Batavia. — D. Dahan, van Bourbon. — Looijen, van de Reede. — Swaan, van Idem. — P. Pluijgers, van Idem. — J. Waldeck, van Idem. — Pilaar, van Idem. — Raven, van Idem. — Baron de Chaperon, van China. — De Crespigny, van Singapore. — Kuip en familie, van Palembang. — Neijts, van Singapore. — Joseph, van China.

HOTEL WILLEM II. Roelandt, van Sambas. — Hunro, van Idem.

JAVA HOTEL. A. M. Swarts, van Portsmouth. — F. Garst, van Probolingo. — W. A. J. Kuller, van Borneo. — von Hedeman, van Sawangan. — A. Hardes, van de Reede. — Wiertz van Coehoorn, van Idem.

Vertrekkende Personen.

K. E. Schmid.

Advertentiën.

Bevallen van eene DOCHTER, *E. E. Soesman*, *Horst.*

BATAVIA, 14 *Augustus* 1859. (2564)

Bevallen van een' doode ZOON, de Echtgenoot van E. N. DIJKSTRA

MAGELANG, 2 Augustus 1859. (2568)

Bevallen van eene DOCHTER, *M. J. J. Ovink*, *Perlen.*

RIOUW, 3 Augustus 1859.

Eenige kennisgave.

(2614) B. J. OVINK.

V. D. M.

Het **kindje** ons den 7den Maart jl., geschonken, nam de Heer heden weder tot zich.

VAN STRAATEN.
VAN STRAATEN, *Möhlmann.*

BATAVIA, 16 *Augustus* 1859. (2582)

Heden overleed tot mijne innigste droefheid, mijne geliefde Echtgenoot *G. J. J. Thierens*, in den ouderdom van 24 jaren.

E. N. DIJKSTRA.

MAGELANG, 5 Augustus 1859. (2569)

Bevallen van eene DOCHTER, *E. de Catzin*, Echtgenoote van

H. A. GUISE.

BATAVIA, 17 Augustus 1859. (2629)

GRAAF SARJEDO.

(*Vervolg.*)

Trouwens de vicekoning had niet eens noodig zijn goud uit te geven, om zich daarvoor met een prachtigen hofstoet te omringen, want de in de omstreken van Madras wonende Portugezen stroomden in scharen toe, om hun nieuwen gouverneur te begroeten en door hunne dienstwilligheid zijne genegenheid te verwerven. De adelijken boden zich hem tot lijfwacht aan, de kooplieden stelden hun geld en hun crediet ter zijner beschikking en hielden het voor eene eer hem te dienen, 't zij met hun persoon of met hun goud. Thans begon een levendige wedstrijd tusschen de Portugezen en de Engelschen, om de gunst van den vicekoning, de eene partij zocht het van de andere te winnen in huldebetooningen en geschenken, en de graaf moest die natuurlijk wel aannemen. Evenwel was hij te trotsch en had te veel gevoel van zijne waardigheid, om zich van de Portugezen, zijne onderdanen, die hij met de hoogheid en minzame goedertierenheid eens konings ontving, gaven te laten opdringen. Hij kon wel bij zijne onderhoorigen eene leening aangaan, doch mogt zich niet verlagen door weldaden van hen aan te nemen. Derhalve dwong hij de zulks weigerende Portugezen, schuldbrieven voor de hem voorgeschoten gelden aan te nemen, doch om hen voor deze hun aangedane krenking, die hen diep griefde, schadeloos te stellen, nam hij met eene betooverende minzaamheid de diamanten en kostbare zeldzaamheden, welke zij hem aanboden, als geschenk aan; met een lachje vol waardigheid en gratie verzekerde hij hun daarbij, dat hij niet om der gaven, maar om der gevers wille deze kostbaarheden aannam, en iedereen geloofde hem op zijn woord, want wat kon den graaf de Sarjedo, wiens onmetelijke rijkdom in gansch Indië bekend was, wat kon hem aan zulke gaven gelegen zijn, ware 't niet, dat hij prijs stelde op de liefde en achting, welke hem die aanboden.

Na veertien dagen verliet de nieuwe onderkoning Madras, thans niet zoo nederig, als hij gekomen was, maar omstuwd door eene schitterende lijfwacht en met een stoet van rijk uitgedoste dienaren en trawanten. Met kleine dagreizen trok hij voort, en elke dag bragt hem nieuwe triomfen, nieuwe geschenken aan. — Uit alle fransche en hollandsche handelsplaatsen en posten, die hij voorbijkwam, stroomden de rijke bewoners toe, om hem hun eerbied te betuigen en hem in rijke geschenken hulde te brengen. De graaf nam al deze giften met heusche welwillendheid aan, want door ze af te wijzen zou hij de goede menschen bitter gekrenkt hebben. En niet alleen Portugezen, Engelschen en Hollanders beijverden zich om zijne gunst, maar ook de rijke indische kooplieden, de Mahomedanen en afgodsdienaars, alles stroomde toe, om den nieuwen regent de voeten te kussen en zich te koesteren in den zonneglans zijner gunst. Ieder was gelukkig en verheugd, als de graaf zijne geschenken aannam, want zeker kon hem deze eens in een of ander geval van nut zijn of schaden, weshalve het van belang was, zich bij voorraad van zijne welwillendheid verzekerd te hebben. En de onderkoning droeg een warm en menschlievend hart in zijn boezem om; 't was voor hem-zelf een geluk, anderen gelukkig te kunnen maken, hoe had hij derhalve deze geschenken kunnen afwijzen, welke niet eigenbaat of zelfzucht, maar slechts de zuiverste liefde hem aanbood?

Zoo naderde hij langzaam de portugesche hoofdstad, waar men hem reeds met ongeduld wachtte en schitterende toebereidselen tot zijne ontvangst maakte. De graaf de Sarjedo haastte zich echter niet, Goa te bereiken: hij wilde van nabij den toestand van het gansche land kennen en zich met eigen oogen van deszelfs gesteldheid overtuigen, voordat hij zijn intogt in Goa hield. Buitendien waren er gewigtige politieke gronden, die hem nog een tijdlang van de hoofdstad verwijderd hielden. De vicekoning kon zich daarover niet nader uitlaten; alleen zoo veel vertrouwde hij aan zijne volgelingen en de hooge portugesche edellieden toe, dat hij een reis naar Suratte moest on-

Op den 8sten Julij 1859 te Rotterdam bevallen van een' ZOON, vrouwe *W. M. Q. Mouton*, geliefde Echtgenoote van

Jhr. BART VON SCHMIDT AUF ALTENSTADT.

R. M. W. O. L. t. z. 1ste kl. kommanderende Z. M. stoomschip »*Samarang*."

BATAVIA, 20 Augustus 1859.

Eenige en algemeene kennisgave. (2625)

VENDUTIE

op Maandag den 22sten Augustus 1859,

voor het Commissiehuis van

Gebrs. ROSELJE & Co.

van pas aangebragte Puike **Boter**, 500 **Kazen**, **Hammen**, Gedroogde **Vruchten**, 20 vaten **Meel**, 48 kisten @ 2 dozijn flesschen **Cherry Cordial**. Een kist **Borstelwerk**, **Glaswerk**, groote verlakte **Kaphuiden**. Een factuur **Spiegels** en **Schilderijen**, supra fijn **Wit katoen** van het echte merk **S. O.**, fijne Engelsche **Hemden**, **Tafel-** en **Servetgoed**, diverse **Lijnwaden**, losse en gezette **Brillanten**, enz. (2591)

OP DE VENDUTIE

van Maandag 22 dezer

zullen de ondergeteekenden mede verkoopen:

Rood en Geel **Bladkoper** (afkomstig van het ge-
Koperen **Bouten** (sloopte schip ***Marianna Antoinetta***.
50 pic. IJzeren **Bouten** (

Ca. 1,000 Zakken **Koffij** (afkomstig van het Ned.
Rotting (schip ***Hoop van Capelle***.
Eene partij **Blokken**, (
Touwwerk, etc. (

voorts:

5 Djattiehouten Masten

voor Praauwen.

(2659) GEBRS. ROSELJE EN Co.

HOUT-VENDUTIE

Op Maandag den 22 Augustus 1859,

op het Heemradenplein,

door

JOHN PRYCE & CO.,

à 2 pCt. Vendusalaris,

van groote en kleine

Djattiehouten Balken.

(2587)

VENDUTIE

op Woensdag 24 Augustus,

voor het commissiehuis van

A. Bedier,

van

SINGAPORE PLANKEN,

Manilla Sigaren No. 2 en No. 3, *Cortado en Havannah model*, puike Boter, Fransche Provisien in blikken, Porceleine bloemvazen, diverse

Meubelen en Modeartikelen,

PENDULES, PRESENTEER GLAZEN, SCHILDERIJEN, ALCATIVEN en 66 pic. RIJST. (2571)

OP DE VENDUTIE

van den 24sten dezer zullen alsmede worden verkocht:

200 ROBIJNEN (Delima).
100 witte id.
7 flesschen ROSENOLIE, wegende zamen 11 Sp. m. (2606)

OP DE VENDUTIE

van den 24sten dezer

zullen nog worden verkocht:

2 Melkkoeijen met Kalf,

1 Bezette MELKKOE.
7 KALVEREN.

Zamen 10 stuks.

(2607) A. BEDIER.

Op de Vendutie

van den 24sten dezer, bij A. BEDIER, zal mede worden verkocht,

20 Dubbelloops Jagtgeweren.

en

zonder reserve

Een praauw Kollek.

(2642

VENDUTIE

op Dingsdag, den 23 Augustus 1859,

voor het Commissiehuis van

VAN SLOOTEN, MORGAN & CO.,

van diverse

LIJNWADEN, PROVISIEN,

DRANKEN, een partij OUD BLADKOPER, KOPEREN en IJZEREN BOUTEN,

etc. (2590)

VENDUTIE

op Woensdag, den 24 Augustus 1859,

à 2 pCt. Vendusalaris,

op het plein der Javasche Bank,

door

VAN SLOOTEN, MORGAN & CO.,

van 125 fraaije en groote

SUMBAWA PAARDEN.

Van af heden op voornoemd plein te bezigtigen. (2635)

VENDUTIE

op Donderdag den 25sten Augustus 1859, ten huize van wijlen den Heer *J. C. Teengs*, op het Koningsplein, door

GEBRS. ROSELJE & CO.,

van eene uitgezochte collectie

PRAGT- EN BOEKWERKEN,

Kaarten en Platen,

nagelaten door wijlen genoemde Heer.

Waarvan de CATALOGUS later algemeen zal worden rondgezonden.

en

precies ten 11 ure:

Diverse tot dien boedel behoorende Effecten, reeds door de Heeren TIEDEMAN & VAN KERCHEM, breeder geannonceerd in den Java-Bode van 30 Julij No. 61 en 6 Augustus No. 63.

Geen andere **Effecten** of **Boeken** kunnen ter verkoop worden aangenomen.

Daags voor de veiling zijn de Boeken te bezigtigen. (2592)

Lees Hier

de Vendutie van Donderdag 25 Augustus a. s.

van Boekwerken en effecten

ten huize van wijlen den heer J. C. Teengs

IS UITGESTELD,

tot Donderdag 1 September a. s.

als wanneer mede zullen worden verkocht:

4 aandeelen **Ned. Ind. Zee- en Brand Assurantie Maatschappij**

1 aandeel **Ned. Ind. Stoomboot Maatschappij**

benevens de volgende Vastigheden t. w.

Het **Huis en Erf** van wijlen den heer ***J. C. Teengs.***

Een Huis en Erf, hoek koningsplein West thans bewoond door den Heer Mr. **E. s Jacob.**

Een huis op het koningsplein hoek Kampong-Scot thans bewoond door Mevrouw de Wed. **Denninghoff**.

Een huis met 2 verdiepingen en Erf op Tanah-Abang naast het huis bewoond door den heer **J. L. Adam**.

(2640) GEBRS. ROSELJE & Co.

VENDUTIE

op Donderdag den 25sten Augustus 1859,

voor een der recherche pakhuizen aan den kleinen boom door

CASSALETTE & CO.,

voor Rekening van wien zulks aangaat van de geredde goederen van het Ned. schip ***Hoop van Capelle***, als: **25 Zeilen**, **1 Anker** p. m. 1500 Ned. pond, 1 **Ketting** p. m. 13/4 Eng. duim 75 vadem, **1 Anker** p. m. 800 Ned. pond, **1 Ketting** 1½ Eng. duim 7. vadem, **1 Chronometer**, **1 Barometer** en **Thermometer**, **5 Kompassen**, **2 Bussen** met **Kaarten**, **1 Stuurrad**, **1 Nachthuis**, **2 kopere Lenspompen**, **1 Kabeltros**, **7 Kookketels**, **1 Scheepsklok**, **8 Schootkettingen**, **1 stel Seinvlaggen van Marrijat**, **3 Vlaggen**, **1 Horsburgh**, **3 rollen Zeildoek**, enz., enz., enz.

verder:

STAAND- EN LOOPENDTUIG.

benevens:

15 stuks waarlooze SPIEREN, van diverse Dimensiën, onderwanten van de drie MASTEN Voorstenge PARDOENS en Barkstenge want in ontvangst te nemen bij den Regent van *Serang*.

(2644)

VENDUTIE

Donderdag, 25 Augustus 1859,

à 2 pCt. Vendusalaris.

OP HET PLEIN DER JAVASCHE BANK,

door

VAN SLOOTEN, MORGAN & CO.

van

125 fraaije en groote

SUMBAWA PAARDEN

Van af heden op voornoemd plein te bezigtigen.

(263

Op een nader te bepalen dag, in het begin der volgende maand, zullen de Ondergeteekenden publiek verkoopen:

1136 PICOLS KOFFIJ.

JOHN PRYCE en Co.

BATAVIA, 20 Augustus 1859. (2638)

---

dernemen, om daar met de gemagtigden van den grooten Mogol, die er ook verschijnen zouden, eene bijeenkomst te houden, ten einde met hen eenige door don Pedro hem opgedragen gewigtige, maar geheime zaken te regelen.

Intusschen zond hij een zijner eerste hovelingen naar Goa, om daar in zijn naam den heer de Sarjedo, den natuurlijken zoon van zijn overleden vader, te begroeten. Hij gaf hem zelfs een eigenhandig schrijven aan zijn bloedverwant mede, en de oude man was zoo verrukt, in dezen brief door den nieuwen onderkoning als »broeder" te worden aangesproken, dat hij tranen van blijdschap en van spijt tegelijk stortte: van blijdschap, dat de graaf hem als zijn naasten verwant erkende, van spijt, dat het podagra hem verhinderde, den nieuwen regent van Goa te gemoet te ijlen en den hem betamenden rang onder zijne cavaliers in te nemen. Hij moest zich dus vergenoegen met zijn oudsten zoon tot hem te zenden, en door de rijke en kostbare geschenken, welke hij dezen zoon voor den onderkoning medegaf, zijn »broeder" tegelijk zijne liefde en zijn eerbied te betoonen.

De triomftogt van den graaf trok al verder voort en met elke dagreis namen zijne rijkdommen en schatten toe. Thans naderde hij Daman, naast Goa de hoofdzetel van het portugsche Indië. — De onderkoning was nogtans die eeuwige huldigingen, die eeuwige eerbetooningen al langzamerhand moê geworden, hij haakte naar een weinig stilte, verademing en rust, het werd hem lastig, altijd slechts de gevierde regent te zijn, op wien aller oogen rustten, en nooit de vrije, onbewaakte, zelfstandige man. In stede van dus dadelijk een plegtigen intogt in Daman te houden, verkoos hij liever, in stille afzondering eenige dagen op het land te slijten.

Zijne wenschen waren een bevel, en de gouverneur van Daman haastte zich, den onderkoning een landhuis buiten de stad op te zoeken. Er was geen ander, voor zulk een voornamen gast fraai en prachtig genoeg, dan het ordeshuis der Jezuïten, dat deze nogtans met de grootste bereidwilligheid inruimden, daar zij het eene onschatbare eer achtten, den vicekoning eenige dagen onder hun dak te ontvangen. Men had dus des graven wensch vervuld en hem een landhuis verschaft, maar men kon niet beletten, dat duizenden toestroomden, om den nieuwen regent te verwelkomen, dat de rijkste kooplieden, de schoonste vrouwen, de edelste cavaliers dit huis bestormden en met hartstogtelijk ongeduld op het oogenblik wachtten, waarop zij den graaf de Sarjedo hunne kostbare geschenken en hunne onderdanige hulde aanbieden konden.

Eindelijk kondigde het vreugdegeschrei in de verte zijne nadering aan; weldra zag men in 't verschiet de gouden helmen zijner lijfwacht blinken en vertoonde zich de kostbare palankijn, waarin de vurig gewenschte rustte. En ziedaar, in statigen optogt en schitterenden dos naderde langzaam de schaar van edellieden met den gouverneur van Daman aan het hoofd, om hem in te halen. Hij verliet zijn palankijn en, onder het daverend gejuich van het volk, ontving hij den gouverneur en den adel met de waardigheid van een in 't hermelijn geboren monarch.

Aan de deur van het huis, dat hij bewonen zou, stonden de rector en de Jezuïten, om hem te verwelkomen en zijn intogt te zegenen, en de trotsche graaf boog een knie en ontving met eerbied den heilgroet der kerk. Vervolgens onderhield hij zich minzaam met de heeren en zijne antwoorden getuigden even zeer van zijne diepe menschenkennis en fijne beschaving, als van zijne grondige bekendheid met het land dat hij voortaan regeren zou. De rector herinnerde hem, dat hij met den graaf gelijktijdig te Coïmbra gestudeerd had, en de graaf sprak met wezentlijke geestdrift over die schoone, gelukkige dagen, maar herinnerde zich tevens, dat de tegenwoordige rector toenmaals reeds een werkelijk wonder van geleerdheid en deugd was geweest, en dat niemand zich met hem had kunnen vergelijken.

(Wordt vervolgd.)

VENDUTIE

Vrijdag den 26 Augustus 1859,

voor het Commissiehuis van

J. SPEET,

voor Rekening van diverse Boedels;

Ledikanten, Heeren Kinderledikanten met Balzak en toebehooren, Kasten, Tafels, Stoelen, fraaije Engelsche

Zadels kompleet,

SCHEEPS-BROOD in vaten,

20 dozijn CHAMPAGNE.

10 „ COGNAC beiden van Superieure kwaliteit,

witte SUIKER in mandjes van 30 pond.

een zeer fraaije nieuwe

HANDWAGEN,

voor Één of Twee paarden met Engelsche Veeren, patent Assen en Engelsch Kapleder.

Eene fraaije nieuwe

BENDIJ,

Chineesche

BLOEMPOTTEN.

Eene partij onbarig e PADIE.

Op deze Vendutie zal mede worden verkocht, eene verzameling van 45 verschillende soorten van uitheemsche **Rozenplantjes in Potten**, waarbij alle de namen zijn bekend gesteld benevens eene bloeijende **Hortensia.** (2621)

S. B. van Kleeff & Co.

Passer Pisang en Rijswijk.

Nieuwe directe aanvoeren

van

HOLLANDSCHE PROVISIEN

en

DRANKEN,

waaronder:

ENGELSCHE SPROT, WIJN AZIJN, 1e kwaliteit, FIJNE GENUA OLIE, LIPJES en KEELTJES,

Zoetemelksche- Leijdsche- Limburger- en Zwitsersche Kaas.

AMANDELEN, MUSCADEL ROZIJNEN en PRUIMEN in kistjes.

Ketting Saucijs en Zoutvleesch in vaatjes. Witte Curaçao, Crème de Vanille en de Rose van Wijnand en Fokkink; en de puike Bessen-Jenever met blaauw etiquet.

Cayenne Peper, Andijvie in stopflesschen, alsmede

Patentstijfsel in kleine pakjes. (2617)

Ontvangen per „Krimpenerwaard":

Tulle, Tarlatan en Barège Japonnen, Coiffures, Linten, Franjes, zwarte en witte Kanten, Kinderhoeden, Corsetten, Grenolines, Handschoenen en Schoenen.

(2618) GEZ. DE BRUIJN.

Per *Manahaha* van Manilla:

Een factuur

SIGAREN,

GROOTENDEELS CORTADO'S No. 2,

van de maanden Augustus en September 1858.

ALSOOK:

No. 1. No. 3. 4 en FIJNE „LONDRES."

Slechts à Contant bij

(2608) ABEELEN, DENNISON EN Co.

Direct ontvangen:

Per Fransch schip JESSORE,

Een factuur Fransche Provisiën,

TAFELAMANDELEN.

ROZIJNEN in kistjes.

VERMICELLE in kistjes.

MACARONI

Fromage Gruyère

Parfumerien in soorten, Fransch **Speelgoed**, waaronder allerlei soorten **Ballen**, Porceleinen **Poppen**, verschillende Figuren van **Chocolade**, **Okkernoten**, enz.

(2634) LEROUX EN Co.

Théâtre Français de Batavia.

Avec la permission de Mr. le Résident et de MM. de la Commission du Théâtre.

LUNDI, 22 Août 1859.

LE VILLAGE.

COMÉDIE EN UN ACTE PAR M. OCTAVE FEUILLET.

UNE VIEILLE LUNE.

VAUDEVILLE EN UN ACTE.

CHANSONNETTES.

Les artistes suivans concourront à cette représentation: MM. *Potier*, *Hubert*, Mad. *Ghymers-Ponsin* et *Potier*.

Prix des Places:

Un Cavalier	*f* 5,—.
Une Dame	„ 5,—.
Un Officier jusqu'à grade de Capitaine	„ 3,—.
Un Enfant	„ 2,—.

Le spectacle commencera à sept heures et demie précises.

On pourra retenir des places et prendre des billets le matin de la représentation au contrôle depuis 8 h. du matin jusqu'à midi.

MM. les propriétaires des Loges sont priés de faire savoir le matin au contrôle, s'ils veulent conserver leurs places. (2586)

Societeit de Harmonie.

STAFMUZIJK,

op Woensdag, den 24sten Augustus a. s., des avonds van 8 tot $10^1/_2$ ure.

Toegankelijk voor Heeren Leden en hunne Dames.

Namens de Directie:

De Secretaris,

(2612) E. JEEKEL.

LOGE DE STER IN HET OOSTEN.

RECEPTIE

IN DEN DERDEN GRAAD.

op Donderdag den 25 Augustus 1859,

des avonds ten 8 ure.

De 1e. Secretaris,

(2613) G. P. J. OCKERSE.

Nederl. Indische

ESCOMPTO MAATSCHAPPIJ.

Ambtenaren, welke alsnog mogten verlangen, voor gelden welke thans *renteloos* liggen, gebruik te maken van het Besluit van Z. Exc. den Gouv. Gen. van Ned. Indië No. 15 dato 29 *September* 1858 staatsblad No. 114, waarbij vergund wordt de 4 pCt. Obligatiën dezer Maatschappij tot borgstelling aan te wenden, worden verzocht daarvan ten spoedigste opgave te doen, zijnde bereids *f* 195000.— geplaatst.

Model procuratie en inlichtingen zijn ten kantore der Maatschappij verkrijgbaar.

Namens het algemeen Bestuur:

TIEDEMAN EN VAN KERCHEM,

Directeuren.

Pas Ontpakt:

Eene keurig bewerkte en solide

KOETS CALÈCHE,

uit de fabriek van d'IETEREN te Brussel,

tevens als

VIS-A-VIS

kunnende worden gebruikt.

(2631) CASSALETTE EN Co.

Per Amerikaansch Schip *Versaille*, kapitein SHELBURN, direct van *Boston*:

Versch Amerikaansch Meel

„ „ **Pilat Brood.**

bij

(2578) ABEELEN, DENNISON EN Co.

Van Parijs Ontvangen:

Eene zeer elegante en uiterst solide bewerkte FACTUUR MASSIEF MAHONIEHOUTEN

MEUBELS,

bestaande uit:

Ameublement de Salon,

bekleed met ROOD en GROEN VELOURS d'UTRECHT en met ROOD en BRUIN LEDER;

TAFELS VOOR SALONS EN CANAPETAFELS,

met marmeren bladen en andere;

CONSOLES

met groote en fraaije spiegels en wit marmeren bladen,

TOILETTES DUCHESSE EN FORME LOUIS XV,

met wit marmeren bladen,

BOEKEN- EN KLEEDERKASTEN,

waaronder met spiegeldeuren,

Bureaux Ministre en Secretaris,

BUFFETTEN,

met spiegelglas en wit marmeren bladen,

PRACHTIGE ZEER GEMAKKELIJKE

FAUTEUILS,

met fluweel en leder bekleed,

à la Pompadour, Napoleon, Voltaire, etc.,

Elegante en doelmatige Kantoorstoelen, enz.

(2599) MUNDER.

OGÈR, FRÈRES,

hebben direct van PARIJS *ontvangen:*

een groot factuur diverse

Heeren Mode artikelen,

als:

Zwart en gekleurd Laken en Cachemier voor Rokken en Jassen, Satin de laine en tricot, Broeken- en Jassenstof naar den laatsten smaak, een groot assortiment Vestenstof,

Gibus en Fantaisie Hoeden,

Heeren- en Kinderpetten, Schotsche Mutsen, Glacé-, Zijden- en Castoren Handschoenen van Jouvin, Stellen Knoopen voor Jassen en Vesten, Fijne Hemden, Galons voor Broeken en Vesten, Gouden en Zilveren Borduursel voor Heeren Civiele Ambtenaren,

Degens, W-knoopen, enz. enz. (2565)

In Kommissie ontvangen:

Best *Beijersch* BIER,

op groote flesschen per dozijn . *f* 12.—

GENEVER van supérieure kwaliteit

per kelder à 15 groote flesschen . „ 15.—

Eindhovensche SNUIF „ 2.—

per pond.

bij

(2637) LEROUX EN Co.

Gang Patjenongang.

DUBRAY & Cie.,

Noveaux PIANOS de sa fabrique arrivés par le *Jessore*. (2601)

CRINOLINES,

(2624) E. LEROUX, CORNUT.

WISSELS OP HOLLAND,

bij

(2595) B. KOPERSMIT EN Co.

De Heer CARTER,

(DENTISTE)

maakt bekend, dat hij te Batavia is aangekomen.

Koningsplein. (2579)

Bij de **Spaarbank** zijn gelden op *hypotheek* te bekomen, tegen matige ***rente.***

De Thesaurier,

19 Augustus 1859. J. VAN LENNEP.

(2611)

De Heer **J. A. van Veenendaal** is heden als deelgenoot in onze firma opgenomen.

(2622) H. VAN LEEUWEN EN Co.

AMSTERDAM, 9 *Julij* 1859.

De Heer WILLIAM HENRY HALL, heeft onze generale volmagt.

(2619) MORGAN, MELBOURN EN Co.

BATAVIA, 20 *Augustus* 1859.

LET WEL.

Aan gezagvoerders van Schepen van **TJILATJAP naar BATAVIA bestemd,** wordt ***f* 100.—** vracht aangeboden, tot den overvoer eener **Scheepsboot** met toebehooren.

Adres

(2609) KRUIJMEL *te Batavia*.

Een ervaren

BOEKHOUDER en CORRESPONDENT,

in den handel ervaren en van de beste getuigenissen voorzien, wenschte gaarne als ***Boekhouder*** of ***Correspondent*** op Java, Sumatra of elders geplaatst te worden.

Brieven franco Lett. G.

Adres **Java-Bode**. (2577)

Eene schoone **INDIGO-ONDERNEMING** in de **Vorstenlanden**, wordt ter overneming aangeboden op aannemelijke voorwaarden.

Adres met franco brieven onder Letter R. R. aan de GROOT KOLFF & Co.

Benoodigd

f 6000.—

tegen billijke renten, onder soliede borgtogt.

Adres

(2567) H. M. VAN DORP.

Onder eerste verband van **vaste** goederen

Gelden in beleening

te bekomen bij

M. RUDOLPH, qq.

BATAVIA, 17 Augustus 1859. (2620)

Benoodigd:

f 50.000.— à *f* 60.000.—

voor reparatiekosten van het Nederlandsche Barkschip

SAMUEL HENDRIKUS,

kapt. A. G. BOUTEN,

waarvan reeders zijn de Heeren ***G. H. Stoltenberg & Zoon*** te Rotterdam, zijnde de gezagvoerder genegen om tot voormeld bedrag wissels op zijne reederij af te geven.

Reflecteerenden gelieve hunne aanvragen in te zenden vóór of uiterlijk op Ultimo Augustus eerstkomende, des middags ten 12 ure, ten kantore van den ondergeteekende tijdelijk waarnemend Notaris te Soerabaija.

(2580) T. A. KLINKHAMER.

Te Koop in Entrepôt.

1 kist dubbelloops

JAGTGEWEREN,

inh. 20 stuks,

van goede kwaliteit en tot billijke prijs.

(2595) PLUMP EN Co.

Wordt gevraagd:

Te Koop of te Huur:

EEN HUIS,

Huurprijs f 100.— *tot f* 150.—

Adres Letter **Z.**

(2584) G. KOLFF & Co.

TE KOOP Een span groote bruine **PAARDEN**, (voor goed).

2 groote

RIJPAARDEN,

(voor goed).

1 Engelsche Reiswagen,

1 nieuwe Mylord.

bij

(2581) T. B. IHNEN.

Wegens vertrek

TE KOOP of TE HUUR

HET LAND MENTENG,

in de nabijheid van **Batavia** gelegen.

Nadere informatiën ten Kantore van den

Advocaat en Procureur

(2634) Mr. H. BETH.

Aan

SUIKER-FABRIKANTEN EN ANDEREN.

GEORGE FLETCHER,

Machinist en Fabrikant van Suikermolens,

te Farnham Place, Gravel Lane, Southwark, London,

Neemt hiermede de vrijheid eerbiedigljk de aandacht van heeren Landeigenaren, hunne Gemagtigden of Administrateurs, en van al degenen, die in eenig opzigt met de **SUIKERBEREIDING** in verband staan, te vestigen op de groote kracht zijner

STOOMMACHINES en SUIKERMOLENS,

SAPPOMPEN, CYLINDERS, STOOMKETELS

van allerhande soort,

TOEBEHOOR voor MOLENS en RADEREN.

en op hunne voortreffelijkheid boven die, welke over het algemeen gebruikt worden, en hoofdzakelijk op zijnen

Zwaren Vertraagden Suikermolen

"die in staat is tusschen de 65 en 70 pCt. Sap uit het Suikerriet te trekken,"

van welken molen hij de eenige uitvinder is; hebbende hij denzelven in 1857 op het eiland ***Cuba*** ingevoerd, sedert wanneer dezelve op alle ***Britsche, Deensche, Spaansche*** en ***Portugesche Bezittingen*** in algemeenen aftrek is geweest, en steeds de grootste voldoening heeft gegeven.

G. F. die veeljarige practische ondervinding in het vak van MACHINERIEN voor SUIKER-ETABLISSEMENTEN heeft, geeft de verzekering, dat alle orders, waarmede men hem zoude willen vereeren, op eene kunstmatige en keurige wijze zullen uitgevoerd worden.

G. F. maakt hierbij de opmerking, dat zijne Machineriën, wel is waar, op het eerste gezigt, niet goedkoop mogen voorkomen; maar, wanneer kracht, gewigt en hoedanigheid van het werk in aanmerking worden genomen, zal de prijs per ton goedkooper gevonden worden dan van eenigen anderen maker, en hij voegt hierbij verder, dat al degenen, die eenige praktische ondervinding in Machineriën voor Suiker-Fabrieken hebben gehad, wel bewust zijn, dat dikwijls groote moeijelijkheden en zware verliezen ontstaan zijn uit het aanwenden van goedkoope en slechte Machineriën. Daar van daan de wenschelijkheid om sterke, doeltreffende en zeer geschikte Machineriën te hebben, zoo als **G. F.** gewoon is aan zijne veelvuldige vrienden in de bovengenoemde plaatsen te leveren. Ten slotte, oordeelt **G. F.** het hier, om de belangrijkheid van het onderwerp eene geschikte plaats bekend te stellen, dat hij het zich tot eenen algemeenen regel gemaakt heeft, om alles in zijne fabriek af te werken, zoodat er niets meer overblijft dan de stukken in elkander te zetten.

LONDON, 1 April 1859. (2572)

HOLLOWAY'S PILLEN.

Verzwaktheid.—Elk inwoner van Java wiens ligchaamsgestel is afgemat door het klimaat wil bevinden dat dit wonderbaar geneesmiddel eene volkomen versterkende artsenij is. Zij zuiveren het bloed, geven kracht en sterkte aan de lever en de maag en hebben zulk eene uitwerking op het ligchaam in het algemeen als gewoonlijk verwacht wordt van niets anders dan eene verandering van luchtstreek. Jeugd en ouderdom derhalve van beiderlei kunne wanneer ze gevoelen dat de hitte en vochtigheid van dit eiland ongunstiglijk op hun gestel werkt, behooren terstond hunne toevlugt te nemen tot deze Pillen, en zij zullen spoedig bevinden dat ze even zoo gezond en sterk zijn onder eene verzengde luchtstreek dan elders. Elk ligchaamsgestel wordt door deze toebereide medicijnen op dezelfde wijze genezen.

De prijzen dezer Zalf en Pillen zijn als volgt:

Doosjes pillen à *f* 1.— *f* 3.— *f* 5.—

Potjes zalf à *f* 1.— *f* 3.— *f* 5.—

Te Batavia	bij	S. B. van Kleeff & Co.
» Banjoemaas	»	M. S. Cheriman.
» Poerworedjo	»	F. Neumann.
» Soeracarta	»	W. Veldman.
» Djocjocarta	»	Buijn & Co.
» Salatiga	»	F. Kruthoffer.
» Tagal	»	Wed. Dort.
» Cheribon	»	W. Galistan.
» Cheribon	»	M. Blok,
» Samarang	»	H. L. de Lyon, de Groot, Kolff & Co. en bij

de hoofdagenten Soesman & Co. (2573)

Bibliothèque Musicale.

Repertoire du Chanteur, à *f* 10.— pr. volum.

Duos pour Ténor et Basse-taille,	1 vol.	
Idem 2 Soprani	. . . . .	1.—
Soprano	. . . . .	2.—
Basse-Taille	. . . . .	2.—
Mezzo-Soprano	. . . . .	2.—
Contralto	. . . . .	2.—
Ténor	. . . . .	2.—
Baryton	. . . . .	3.—

Recueil de 60 Morceaux de Chant, appropriés aux exercises du chant dans les Pensionnats.

H. M. VAN DORP.

BATAVIA, 1859. (2610)

Ter perse om binnen weinige dagen het licht te zien:

ITALIE

EN

OOSTENRIJKS KRIJGSKUNDIG STANDPUNT

IN ITALIE.

Twee hoogst belangrijke opstellen, betrekking hebbende op den thans in Europa gevoerd wordende oorlog, tusschen de Oostenrijksche en Fransch-Sardinische legers.

Ieder die in deze woelige tijden zich eenigzins wil op de hoogte stellen van de plaats grijpende gebeurtenissen in Europa zal met genoegen deze stukken inzien.

Het geheel zal omstreeks zes vellen druk beslaan en wordt tegen den gestelden prijs van ***f* 2.— contant** door geheel Ned. Indie ***franco*** verzonden.

Adresopgaven onder storting van het kostende kunnen behalve bij ons, ook geschieden:

Te *Batavia*	bij de heeren	G. KOLFF & Co.
» *Samarang*	» » »	DE GROOT, KOLFF & Co,
» *Pasoeroean*	» » »	WEIJERMANS & Co.
» *Madioen*	» den heer	HOOGENRAAD.

(2618) LE ROY & Co.

Hunten Methôde de Piano à *f* 10.—

Eene bijzonder fraai bewerkte

PIANO

van de fabrijk van de Ruiter

à *f* 1000.

Te bekomen bij

(2616) H. M. VAN DORP *Batavia*.

KETTNER'S

Orgelines en Accordeons,

de laatste met methôde tot zelf onderrigt en eenige Muzijkstukken, tot verschillende prijzen te bekomen bij

(2628) G. KOLFF & Co.

Per Mail:

L. VITALIS. Nog een woord van vrijen arbeid en uitbesteding der kontracten op Java.

Dr. VAN HOEVELL. Tijdschrift N. I. Julij nummer houdende een aller belangrijkst stuk

EIGENHANDIGE AANTEEKENINGEN van den Generaal **Penning Nieuwland** over zijn leven.

Inteekeningen op voornoemd Tijdschrift worden steeds aangenomen bij

(2627) G. KOLFF & Co.

Vertrekken de personen.

LUITENANT-KOLONEL COBET, met verlof naar ***Nederland***, gemagtigden de 1e Luitenant Adju-dant **Haus** en **F. D. Dumoulin.** (2626)

De gezagvoerder van het schip ***Hoop van Capelle***, betuigd door deze zijnen dank aan den Amerikaanschen kapitein **Wijston,** van het schip ***Dragoon,*** voor zijne edelmoedige hulp en belangelooze ijver verleend bij het verongelukken van boven genoemd schip; terwijl mede den vriendelijken Regent Radhen Toemonggong **Ario Tjendro Negoro,** te Serang, voor zijne persoonlijke bemoeijingen en bijstand deze openlijke dank wordt toe gebragt. (2602)

De Ondergeteekenden dezer dagen met familie van Nederland teruggekeerd, per Ned. Schip **Zeeland**, kapitein ***H. P. Hazewinkel***, waarschuwen ieder geen Passage aan boord van dat schip naar Nederland te nemen, op grond der behandeling door hen en de familie van den eerstondergeteekende gedurende gemelde reis ondervonden; waaromtrent zij bereid zijn aan ieder die zulks verlangen mogt omstandige inlichtingen te geven.

A. KOCKEN.

(2566) R. VAN MOURIK.

Met verwondering zag de Ondergeteekende in de Java-Bode van ll. Woensdag, eene advertentie van de passagiers der ***Zeeland***, tegen den gezagvoerder van dien bodem **H. P. Hazewinckel.**

Sedert 19 jaren gezagvoerder op de Indische vaart, ben ik in de gelegenheid geweest genoemden gezagvoerder te leeren kennen en zal een ieder mij gaarne bereid vinden, om al het kwetsende voor den Heer **Hazewinckel,** in bedoelde advertentie voorkomende, in ieder opzigt te *logenstraffen.*

(2630) R. A. TANGE.

(Gezagvoerder van het O.-I., schip »*Ferdinandina Emma.*")

De Gezagvoerder van het Ned. Schip ***Zeeland,*** **H. P. Hazewinkel,** acht het beneden zich om op de advertentien geplaatst in den Java-Bode en het Bat.-Handelsblad dd. 17de dezer no. 66, door soortgelijke passagiers als de heer A. Kocken en de 17 jarige heer R. van Mourik, met eene dergelijke aanbeveling aan belanghebbenden scheepsgezagvoerders te beantwoorden; verders verwijst hij het beschaafd en geëerd publiek van Nederl.-Indie aan onderstaande:

De ondergeteekende verklaart, in het jaar 1856, met zijne familie de reis te hebben gemaakt naar Java met het schip ***Zeeland,*** kapt. **H. P. Hazewinkel** en aan boord van dat schip van de zijde van dien kapitein eene zeer goede behandeling te hebben genoten.

J. J. SCHEUER.

(2605) ***Predikant te Batavia.***

EERSTE BIJVOEGELS
behoorende bij den

JAVA-BODE,

van Zaturdag 20 Augustus 1859, No. 67.

BATAVIA.

Het Gouvernement heeft, naar wij vernemen, den 18den dezer, goedgevonden, den wisselkoers op Nederland, die sinds vele jaren op pari stond, plotseling op 102½ % te brengen. Het zal wel geen betoog behoeven, dat deze niet vooraf bekend gemaakte verandering in den koers, bij het zoo nabij op handen zijnde vertrek der landmail, vooral aan den handelsstand buiten Batavia, groot nadeel berokkent.

Daar het Gouvernement bij deze koersverandering niets wint, zouden wij gewenscht hebben, dat het dezen maatregel, voorondersteld dat die noodig ware, niet had genomen, alvorens daaraan, bij tijdige waarschuwing, openbaarheid te hebben gegeven, waardoor nadeelige schokken aan den groothandel zouden bespaard gebleven zijn.

— Men meldt ons van Meester Cornelis, dd. 19 dezer: Gisteren morgen, omstreeks 9 uren, was de Chinesche vrouw Thung Honio, tijdens haar man afwezig was, bezig in hare woning hare huiselijke bezigheden te verrigten. Toen zij iets in haar slaapvertrek wilde verrigten, zag zij onder haar bed iets bewegen, waarop zij om hulp riep. Nadat eenige buren toegesneld waren, haalde men een inlandsch militair onder het bed van daan, die een gestolen sarong bij zich had. Ook vond men een paar stuk geslagen spaarpotjes, waarin echter geen geld bewaard was. De dader is als een voor eenigen tijd gedeserteerd soldaat herkend.

— De inlander Main Bapa Kiboen, in de kampong Tjampedak in het Zuiderkwartier der Bataviasche Ommelanden woonachtig, heeft, in den avond van den 18den dezer, getracht, zich van het leven te berooven, door zich met een karbouwen touw aan een balk in zijne woning op te hangen. Zijne voeten waren echter op den ladder, dien hij daartoe gebruikt had, eenigzins rustende gebleven. Zijn buurman Bontot Bapa Mainan hoorde, de woning van Main Bapa Kiboen voorbijkomende, steunen en begaf zich naar diens vader, om hem zulks mede te deelen. Te zamen naar die woning teruggekeerd, vonden zij de deur open en het vertrek onverlicht, doch het kermen hoorende, zochten zij overal rond, totdat zij Main Bapa Kiboen hangende vonden. Bontot sneed hierop het touw los, de zelfmoordenaar was bewusteloos, doch kwam na een half uur weder tot zich zelven. Hij verliet het vertrek en beklom dadelijk de kruin van een klapperboom. Zijn vader, bevreesd dat hij zich daarnit zoude werpen, overreedde hem met zachte woorden af te klimmen. Dit gelukte, en op alle vragen gaf de ongelukkige niet anders ten antwoord, dan dat hij dien morgen eene groote slang geslagen had. Daar men zijn zucht tot zelfmoord aan zinsverbijstering toeschrijft, is hij tot onderzoek in verzekerde bewaring genomen.

— Wij lezen in het met deze Mail aangebragte Julij nommer van het Tijdschrift voor Ned. Ind., het volgende:

Op het oogenblik, dat wij de laatste proef van dit nommer corrigeren, ontvangen wij het berigt van den uitslag van het examen, dat den 29sten en 30sten Junij ll. aan 13 doctoren in de regten, die bijna allen 2 jaren te Delft gestudeerd hebben, is afgenomen. Die uitslag verrast ons! Drie van hen zijn afgewezen en daaronder — de gewezen president van den raad van justitie te Macassar!

De gunsteling, die noch aan de akademie te Delft is geweest, noch zich in de gelegenheid bevond, om in of buiten de dienst blijken te geven van algemeene of bijzondere bekwaamheden, is benoemd tot ambtenaar der 1ste klasse — en hen, die in alle geval meer van de Delftsche geleerdheid wisten dan hij, zendt men naar huis! En den ambtenaar, die in Indië jaren lang reeds diende en 't zoo ver bragt, als hij, zonder dat fatale radicaal, komen kon, doet men de vernedering aan, van hem voor onbekwaam te verklaren!

Mij dunkt, dit berigt zal, zoowel in Nederland als in Indië, een pijnlijken indruk maken!

— Wij lezen in de Nieuwe Rotterdammer Courant. Op den 28sten Junij overleed te 's Gravenhage, in den ouderdom van 69 jaren, de heer J. C. baron Baud, oud gouverneur-generaal van Ned. Indië, oud minister van koloniën, enz. enz. enz.

Wij behouden ons voor, later op dit afsterven terug te komen.

— Men schrijft ons het volgende van Macassar:

De gezondheidstoestand der troepen verbetert over 't algemeen slechts langzaam; er blijft bij officieren en manschappen eene morele ter neêrgedruktheid heerschen, die nadeeligen invloed uitoefent. De tijding dat wij naar Laoa retourneren zullen en versche bataillons, zoo als men zegt het 4de en 11de, voor de 2de expeditie bestemd zijn, zal zeker in dit opzigt eene gunstige uitwerking hebben. Met de *Ouderkerk a/d Amstel* worden weder zeven officieren en p. m. 70 manschappen naar Java vervoerd, welke de Badjoasche koorts hier niet te boven kunnen komen.

Zeker is het dat de 2de expeditie haar doel gemakkelijk zal bereiken, want door den overgang van Aroe Palacca, zijn de zaken veel veranderd; buitendien moet er erge verdeeldheid heerschen in het rijk van Boni, en de koningin wordt meer en meer van hare vassallen verlaten, zoodat het bijkans zeker is, dat bij het verschijnen eener nieuwe magt, die spoedig en met klem ageert, het volk tot ons zal overslaan. Aroe Palacca gaat thans naar Boelecomba, om daar een aanhang te verzamelen en van daar uit te trachten Sinjay overtehalen onze zijde te kiezen, en hij zal verder proclamatien en brieven door het rijk van Boni verspreiden.

Wadja en Soping zullen zeer waarschijnlijk in den vervolge neutraal blijven.

Ons fort te Badjoa is nog niet verontrust geworden en van een inval op ons grondgebied, van Boni uit, hoort men niet meer. Het is nu te wenschen, dat de nieuwe troepen zoo spoedig mogelijk aankomen, ten einde de krijgsverrigtingen in October aanstaande een aanvang kunnen nemen, wijl alsdan de goede moesson ten volle doorgebroken is. Wij wenschen hun van harte een spoedig succes en rijken lauwerenoogst toe, ofschoon die laatste misschien schraal zal uitvallen, indien men ten minste geloof kan hechten aan de gezegden van eenige voorname volgelingen van Aroe Palacca, volgens welke toch de Boniërs deze keer eijeren voor hun geld zullen kiezen.

Timor. Den 21sten Mei 1859 is te Atapoepoe eene aardbeving waargenomen in de rigting van het Z.-W. naar het N. O., waardoor echter geene ongelukken zijn aangerigt.

Door de weinige regens, gedurende de jongste westmoesson, is de djagong-oogst op het eiland Rotti hier en daar mislukt.

De cholera, welke in April 1859 op dat eiland is uitgebroken, is in Julij geweken.

In verhouding tot de bevolking zijn de sterfgevallen niet belangrijk.

In de maand Junij zijn van Soerabaija te Koepang aangevoerd 200 picols rijst, welke in den handel verkrijgbaar waren voor *f* 9.— à *f* 10.— per picol.

De marktprijs der djagong was gedurende die maand *f* 3.— per picol.

Te Koepang is aan inkomende en uitgaande regten ontvangen:

Gedurende de maand Junij 1859	*f* 1,289.52
In het 1ste halfjaar 1859	*f* 13,720.65
En in het 1ste halfjaar 1858	" 11,577.80
Aldus meer in 1859	*f* 2,142.85

(Jav. Ct.)

Soerabaija, 15 Augustus. Gisteren avond arriveerde alhier het Nederl. schip *Ouderkerk a/d Amstel*, kapt. Kramer, medebrengende 54 zie en, onder wie 1 officier van de Bonische Expeditie. *(Soer. Ct.)*

AANKOMST DER MAIL.

Gisteren avond kwam alhier ter reede de Ned. Ind. Stoomboot Batavia, kapt. C. C. L. Neijts, van Singapore, met brieven en dagbladen uit Europa, loopende tot den 13den Julij. Voor zooveel de tijd het toelaat, deelen we in ons no. van heden daaruit het belangrijkste mede.

Algemeen Overzigt.

Rotterdam, 7 Julij. Wij sloten onze laatste berigten met eene telegrafische dépêche, inhoudende, dat de geallieerden weder eene groote overwinning op de Oostenrijkers behaald hadden. Dit berigt heeft zich niet alleen bevestigd, maar deze veldslag was zeker de grootste en vreeselijkste, die sedert 1815 in Europa is geleverd, niet alleen wat den duur en de talrijkheid der tegen el[illegible] ook wat de aan beide zijden geleden verliezen betreft. Terwijl wij den lezer, wat de bijzonderheden van dit gevecht betreft, naar de officiële en andere daarvan bekend gemaakte rapporten verwijzen, merken wij hier alleen op, dat de Oostenrijkers, onder het opperbevel des keizers, de aanvallende partij waren. Den 23sten Junij trokken zij over den Mincio en raakten den 24sten 's morgens vroeg met den vijand slaags. De kansen schijnen in den beginne gunstig voor hen gestaan te hebben, toen 's middags te 4 uren de kans verkeerde, doordien de Franschen het centrum der Oostenrijksche armee overhoop wierpen. Volgens Fransche berigten waren er dien dag tusschen de 3 en 400,000 man in het vuur. Men geeft den Oostenrijkers den lof, dat zij dapper hebben gevochten, doch verwijt aan de generaals, dat zij niet op de hoogte der practische krijgswetenschap zijn. Het verlies der Franschen wordt op 12,000 man zoo dooden als gewonden opgegeven, dat der Oostenrijkers veel meer.

Het eerste gevolg van dezen veldslag was, dat de geallieerden den Mincio overtrokken en het beleg voor Peschiera sloegen, hetgeen door het Sardinische leger werd ingesloten. Men zegt, dat de Franschen daaraan alleen deel zullen nemen met kanonneerbooten, die van Genua te land naar het Garda-meir zijn vervoerd. Volgens den Parijschen Moniteur bevindt het Fransche hoofdkwartier zich te Valeggio en zal het leger onder prins Napoleon, die zijne vereeniging met de Fransche hoofdmagt bewerkstelligd heeft, naar Verona oprukken. Minder goed is men met de stellingen der Oostenrijksche armee bekend. Waarschijnlijk zal zij zich te Verona in een geretrancheerd kamp teruggetrokken hebben.

(Wordt vervolgd.)

WAPENSCHORSING
TUSSCHEN DE
OORLOGVOERENDE PARTIJEN.

Parijs, 7 Julij. De keizer heeft aan de keizerin de volgende dépêche doen toekomen:

»De keizer van Oostenrijk en ik zijn overeengekomen een wapenschorsing te sluiten.

»Er zullen commissarissen worden benoemd, om den duur en de voorwaarden daarvan te regelen."

Op het voorgaande berigt van het sluiten van een wapenschorsing, tusschen keizer Napoleon en keizer Frans Joseph, liet de *Moniteur* het onderstaande volgen: »Men moet zich niet vergissen omtrent de strekking van dien wapenstilstand; het betreft slechts eene wapenschorsing tusschen de strijdvoerende legers, welke, hoewel het veld vrijlatende voor onderhandelingen, evenwel nu nog niet het einde van den oorlog zouden kunnen doen voorzien."

Men verneemt, dat op voorstel van keizer Napoleon, van weerszijden de gekwetste krijgsgevangenen zullen worden teruggezonden, althans in zoo verre hunne wonden het vervoer zullen toelaten.

Volgens een staat, die zich op het ministerie van oorlog bevindt, waren den 24sten Junij in Frankrijk 8,393 Oostenrijksche krijgsgevangenen aangekomen.

— De *Moniteur* deelt de rapporten der maarschalken mede, onder wier bevel de verschillende legercorpsen van het Fransche leger aan den veldslag van Solferino hebben deelgenomen. Deze rapporten beslaan niet minder dan negen kolommen van het regeringsblad, en de bijzonderheden welke zij bevatten, hebben na de lezing van het reeds medegedeelde algemeene rapport betreffende dien veldslag, haar belang verloren. Ook behelsde de *Moniteur* het rapport uit het Sardinische hoofdkwartier; dit komt in allen deele overeen met het verhaal van den veldslag in de *Gazz. Piemontese*.

De *Moniteur* behelst thans de benoeming van den generaal Niel tot maarschalk van Frankrijk, van de brigade-generaals Anger, Manèque, Bouteilloux en Cassaignolles tot divisie-generaals, alsmede van de kolonels Rochebouet, Lebaron, Daens en Laveaucoupet tot brigade-generaals.

— Volgens brieven van het krijgstooneel bedient keizer Napoleon zich, tot het doen van belangrijke verkenningen, nog altijd van de luchtscheepvaart. De laatste dier verkenningen heeft door den heer Goddard plaats gehad in de nabijheid van Peschiera, op het oogenblik, dat de geallieerden de Mincio overtrokken. De heer Goddard moet vooral bij den aanvang der bataille van Solferino uitstekende diensten aan de geallieerden bewezen hebben.

— Een der ordonnans-officieren des keizers heeft aan de keizerin op de Tuillerien de vaandels aangeboden, die op de Oostenrijkers te Solferino veroverd werden.

— Er is te Parijs een berigt ontvangen, waarin gemeld wordt, dat 's daags na den veldslag van Solferino, een geheel Hongaarsch regiment, welks kolonel gesneuveld was, naar de Franschen is overgeloopen. Men voegt er bij, dat het den volgenden dag vergunning heeft gevraagd, om eene deputatie aan den keizer te zenden, die echter geweigerd heeft haar te ontvangen en aldus een handeling, als het verlaten zijner vaandels, hetzij door enkele soldaten of een geheel regiment, niet heeft willen goedkeuren. Napoleon moet intusschen beloofd hebben, dat hij het regiment gaarne alles wil doen toekomen, waaraan het behoefte heeft.

— Volgens den *Times* zou eerlang eene overeenkomst worden getroffen, waarvan de volgende de hoofdpunten zijn: 1°. keizer Napoleon verschaft aan Kossuth een legercorps, benevens eene onbeperkte hoeveelheid krijgsmaterieel; 2°. er worden proclamatiën tot de Hongaren gerigt, in de eerste plaats door keizer Napoleon en daarna door Kossuth; 3°. na het slagen eener omwenteling in Hongarije, wordt de onafhankelijkheid van Hongarije erkend door Frankrijk, dat daarop eene gelijke erkenning door zijne geallieerden bewerkt; 4°. Hongarije kiest zich-zelve vrijelijk een regeringsvorm en eventueel ook een souverein; 5°. zoodra de zamenstelling van een Hongaarsch legioen wordt aangevangen, wordt door Frankrijk eene som van 3 millioenen francs voorgeschoten.

LAATSTE BERIGTEN.

Parijs, 9 Julij. De *Moniteur* meldt:

De wapenstilstand is gisteren te Villafranca gesloten tusschen maarschalk Vaillant en generaal Hess. De termijn is gesteld tot den 15den Augustus.

Er is bij bepaald, dat koopvaardijschepen, zonder onderscheid van vlag, zich vrijelijk in de Adriatische Zee zullen kunnen bewegen.

Parijs, 8 Julij. De *Patrie* zegt, dat het, om niet te leur gesteld te worden, goed is, niet te veel gewigt te hechten aan de onderhandelingen, waarmede men zich gedurende den wapenstilstand zou zich houden. Het blad herinnert aan het programma, door den keizer vóór zijn vertrek opgemaakt, en aan de woorden: »Italië moet onafhankelijk zijn van de Alpen tot aan de Adriatische Zee". De oorlog in Italië heeft dit plan met de overwinning bekroond; indien er dus onderhandelingen mogten tusschenbeiden komen, dan kunnen zij alleen de volkomen onafhankelijkheid van Italië tot grondslag hebben.

Le *Presse* legt de nota van den *Moniteur* uit en zegt, dat die dienen moet, om de volkeren te waarschuwen, dat zij zich niet te veel zouden doen wegslepen door het vooruitzigt op vrede. Alle dagbladen spreken in denzelfden geest.

Londen, 8 Julij. Lord Russell zegt in zijn antwoord aan lord Fitzgerald, dat Engeland in eene nota, welker mededeeling aan het parlement echter ondoelmatig wordt geacht, aan Pruissen krachtig voor oogen stelde, dat elke omstandigheid, welke tot eene uitbreiding van den krijg zou kunnen aanleiding geven, als hoogst betreurenswaardig moest beschouwd worden. Engeland behandelde de vraag niet zoo als Frankrijk en Rusland, maar beval de neutraliteit slechts aan. De regering heeft aan Rusland medegedeeld, dat zij het gerucht vernomen had, dat die mogendheid deel zou nemen aan den oorlog; en Rusland heeft daarop geantwoord, dat het niet geneigd was den oorlog nog verder uit te breiden, maar bereid, zich aan iedere bemiddeling aan te sluiten. De vrede zou dus waarschijnlijk gesloten worden, indien Engeland als bemiddelaar optreedt.

Lord Disraëli heeft gezegd, dat de raadgevingen aan Pruissen overeenigbaar waren met het beginsel van neutraliteit.

Lord Russel heeft in antwoord aan lord Cochrane gezegd, dat graaf Cavour op de vraag van Engeland, of Sardinie naar gebiedsvergrooting streefde, geantwoord heeft, dat dit van het krijgsgeluk en van een te sluiten vredesverdrag afhankelijk was.

Lord Stratford heeft in het hoogerhuis zijne motie, uithoofde van den wapenstilstand, ingetrokken; hij hoopt, dat Engeland aan de vredes-onderhandelingen zal deelnemen. Lord Normanby betwijfelt het, dat de vrede een gevolg zal zijn van den wapenstilstand, en de minister lord Granville zegt, dat wanneer de vredes-onderhandelingen plaats hebben en Engeland zijn invloed uitoefent, de Italiaansche vraag op de beste wijze zal opgelost worden en de vrede daarvan een gevolg zal zijn.

Londen, 9 Julij. De *Times* en de *Economist* vermanen ernstig, dat Engeland met zijne wapenrustingen blijve voortvaren.

De *Times* en de *Morning-Post* verzekeren, dat het voorstel tot een wapenstilstand het eerst van keizer Napoleon is uitgegaan.

Weenen, 8 Julij. De *Oesterr. Corr.* bevat het berigt, dat het Fransche fregat *Impétueuse* gisteren Zara beschoot en de vesting daarop met een hevig vuur antwoordde, zoodat de *Impétueuse* het gevecht eindigde. Het scheen, dat dit schip groote schade had geleden.

Berlijn, 8 Julij. Uit Stockholm wordt berigt, dat koning Oscar heden ochtend te 8 uur is overleden.

Uit Athene wordt van den 7den gemeld, dat de heer Kalergis tot ambassadeur te Parijs, en de heer Soutros in dezelfde betrekking te St. Petersburg benoemd is.

☛ DE VREDE GESLOTEN.

Wij lezen in de *Straits-Times Extra* van 14 Aug. het volgende:

MARSEILLE, 12 Julij.

VALEGGIO, 10 Julij.

De Keizer aan de Keizerin.

De vrede is tusschen mij en den Keizer van Oostenrijk geteekend. De grondslagen van den vrede zijn: een Italiaansch bondgenootschap onder het honoraire presidium van den Paus; de Keizer van Oostenrijk staat zijne regten aan den Keizer der Franschen af, die ze aan den Koning van Sardinie overdraagt.

De Keizer van Oostenrijk behoudt *Venetië*, dat echter een zelfstandig deel van het Italiaansche bondgenootschap zal uitmaken. Eene algemeene amnestie wordt afgekondigd.

Dit belangrijk berigt wordt door de *Courrier de Marseille* van 13 Julij bevestigd. Het berigt daarvan is op last van den prefect, dd. 12 Julij, te Parijs aangeplakt.

In de *Courrier de Marseille*, van laatstgenoemden datum, lezen wij ook het onderstaand bulletin, van Turijn, dd. 10 Julij gedagteekend.

Het volgend belangrijk document wordt ons medegedeeld; het is eene proclamatie, welke op dien ochtend door Keizer Napoleon aan het Fransche leger gerigt en van *Valeggio* gedateerd is.

De Keizer deelt daarin het sluiten van een wapenstilstand, zijn vertrek naar Parijs en zijn terugkeer in het midden van zijn leger, *zoodra het uur des strijds op nieuw geslagen heeft*, mede.

In deze proclamatie wordt slechts een enkele en verre zinspeling op de onderhandelingen, die gedurende den wapenstilstand zouden kunnen plaats vinden, en op de toekomstige gevolgen, welke deze na zich zouden kunnen slepen, gemaakt.

Deze wapenstilstand, zegt de Keizer tot zijn soldaten, zal u vergunnen, *zoo het noodig is*, nieuwe krachten te putten, om het werk, dat gij zoo luisterrijk hebt aangevangen, voort te zetten.

Parijs, 11 Julij. Men wil, dat een zamentreffen tusschen den Keizer der Franschen en dien van Oostenrijk, heden morgen te 9 uren, te Villa franca, heeft plaats gevonden.

De wapenstilstand, waarvan boven sprake is, is, op verzoek van Keizer Napoleon, in een eigenhandigen brief aan den Keizer van Oostenrijk vervat, gesloten geworden.

Het algemeene gevoelen is, dat de ophanden zijnde onderhandelingen tot den vrede zullen leiden.

— Volgens de *Oest. Corr.* zou het verlies der Oostenrijkers, in den slag te Solferino, bedragen hebben: 2,352 gesneuvelden, 10,643 gekwetsten en 9,288 vermisten.

NEDERLAND.

Rotterdam, 9 *Julij*.

Aan de koninklijke akademie te Delft hebben voldoend examen afgelegd voor Oost-Indische ambtenaren der 1ste klasse, de heeren: mrs. J. W. S. van der Aa, H. B. E. C. N. Baermeijer von Barinkhofen, C. Canter Visscher, H. E. K. Engelbrecht, A. Makkers, P. A. Matthes, P. C. E. Specht Grijp en H. D. Wichers; en voor Oost-Indische ambtenaren der 2de klasse, de heeren, dr. A. J. Bergsma, T. F. Boerlage, F. G. van Delden, C. de Gijselaar, G. H. M. Harloff, Th. Heyting, H. P. F. Hoyer, H. L. Köhler, H. J. van der Leeuw, E. S. van Noorden en F. A. A. Ruitenbach.

Aan dezelfde akademie hebben voldoend examen afgelegd als civiel ingenieur, de heeren: F. C. Bake, H. G. van de Sande Bakhuysen, A. C. Broekman, dr. E. T. van Dissel, A. Huet, J. P. van Mansvelt, S. Westerbaan Maurling en S. Verburgh.

— Z. M. heeft benoemd tot ridders der orde van den Ned. Leeuw: den met verlof hier te lande aanwezigen ingenieur der gouv. telegrafen in Ned. Indie *J. Groll*, en den kapt. der inf. van het leger hier te lande *A. W. P. Weitzel*, gewezen adj. van den laatst afgetreden commandant van het leger in Ned. Indie; — op verzoek, *pensioen verleend*: aan den O.-I. ambten. *J. H. van Bouwdijk Bastiaanse*, laatstelijk opzien. bij de koffijbereid. in de res. Bantam op Java, thans met verlof hier te lande; aan den chef over de geneesk. dienst in Ned. Indie, met rang van kolonel *C. W. R. Voigt*, thans met verlof hier te lande.

— Naar wij vernemen, heeft Z. M. de koning besloten, aan den tot de doodstraf veroordeelden gepensioneerden luitenant-generaal C. A. Gunkel, te doen ontnemen de versierselen der Militaire Willemsorde 3de klasse, en tevens in te trekken de vroeger verleende vergunning tot het aannemen en dragen der Fransche Orde van het Legioen van eer en van de Orde medaille van St. Helena. Door den veroordeelde is een adres om gratie aan Z. M. den koning gerigt.

Amsterdam, 26 Junij. Aan de redactie der (oude) *Rotterdamsche Courant* is het volgend schrijven toegezonden:

In sommige dagbladen nu en dan onjuiste berigten zijnde vermeld en overgenomen nopens het voorgevallene met het barkschip *Alcor*, kapt. van Oppen, van hier naar Batavia bestemd met een detachement troepen, te Lissabon, wegens aanzeiling, binnengeloopen, hebben wij de eer EUd. hiernevens te doen toekomen een extract uit de berigten bij het Ministerie van Kolonien daaromtrent ontvangen, geheel overeenkomstig met het bij ons deswegens ingekomen rapport van genoemden gezagvoerder, waaraan wij geene publiciteit ver meenden te moeten geven »voor en aleer beide rappo ten bij ons bekend waren, ten einde eene omzigtigheid i acht te nemen, als bij het vermelden van zulke om standigheden nuttig en noodig mag genoemd worden".

Met de plaatsing van bedoeld extract zal UEd. ver pligten:

UEd. Dw. Dienaren,
ARBON & C°.

»Extract uit de berigten van den kapitein van Ha revelt, commandant van het detachement militaire aan boord van het schip *Alcor*, bij het Ministerie va Kolonien ontvangen, nopens het voorgevallene aa boord van dien bodem," waaruit blijkt:

Dat in den namiddag van den 30 Mei ll., nadat he vaartuig in den morgen van dien dag te Lissabon wa binnengeloopen, oproer ontstond onder een gedeelte va het detachement, waarvan soldaten, geen Nederlanders maar vreemdelingen van geboorte, de aanleggers waren dat zij daartoe als aanleiding namen het in arrest stelle van een soldaat, die zich had schuldig gemaakt aa insubordinatie door oproerige gezegden en handelingen dat zij weigerden uit elkander te gaan en spoedig b gonnen met hetgeen zij onder de hand vonden te we pen, zoodat het noodzakelijk werd, door de goedgezinde van de wapenen gebruik te doen maken, waarin z door de scheepsequipage geholpen werden, en hetge ten gevolge had, dat binnen weinige minuten he oproer gedempt was, nadat de hoofd-aanlegger was nee geschoten, één, de steller en schrijver van een oproer geschrift, een paar dagen te voren opgesteld, een sch in den arm had gekregen en nog een viertal andere door handwapenen ligt gewond waren; dat de gekwet ten in Lissabon in het Marine-hospitaal zijn opgenome dat twee soldaten over boord gesprongen en naar de wal gezwommen waren, of ten minste hebben getra dien te bereiken, zonder dat omtrent hen nog iets m zekerheid bekend was; dat zes anderen op het wach schip in arrest gesteld zijn, en dat, na gehouden o derzoek, het welligt noodzakelijk zou worden, no eenigen daarenboven in verzekerde bewaring te doe stellen".

ENGELAND.

Londen, 16 Junij. Het cabinet Derby is dan eind lijk, na een bestaan van 16 maanden, zacht ontslape Of het land nu echter gered is en zijne buitenlandsc staatkunde, door bekwamer handen geleid, niet lang het spotgelach van alle diplomaten zal opwekken, gel *Daily News* en *Advertiser* schreeuwen, moet de tijd leere

Het is zeer te betreuren, dat het constitutionele geringsstelsel in Engeland door partijkamp zijne wa de verliest even als wijlen in Frankrijk tusschen Thi en Guizot. De *Herald* drijft dan ook den spot met verbindtenis tusschen lord Russell en lord Palmerst zij is geen *mariage d'amour*, maar slechts een *mari de convenance*. Lord John Russell moge ten aanzi van lord Palmerston zeggen, als zekere jonge da over haren toekomstigen echtvriend, tot hare oude Ik bemin hem niet, doch ik wil het beproeven, en weet? Misschien zullen wij ten slotte toch nog gel kig met elkander zijn.

De *Morning-Chronicle* troost de conservatieven, wijl hij de overtuiging uitspreekt, dat lord Palmerst het kleine kapitaal van 13 ongelukkige stemmen me derheid, waardoor Derby gevallen is, in het gunstig geval binnen weinige maanden zal hebben verbrui

De *Times* meent heden, naïf genoeg, dat het buite land het al zeer vreemd zal vinden, dat door eene me derheid van 13 stemmen, in een parlements-huis v 633 leden, de geheele buitenlandsche staatkunde v Engeland zal worden omgekeerd.

Misschien zal men zich daarover nogtans minder v wonderen, dan over het contrast, dat lord Palmerst ten vorigen jare het veld moest ruimen, omdat hij b billijk vond, Engeland niet langer tot schuilplaats vo sluipmoordenaars te doen dienen, en dat juist een v licht kiesligchaam een parlement vormt, dat denzelfd lord Palmerston weder aan het roer van zaken wil plaatst zien, omdat hij zoo goed Bonapartisch is. E jaar geleden eene nationale wet uitvaardigen, dat En land sluipmoordenaars in bescherming neemt, en als voorwaarde tot Engelands vrijheid en grootheid e aanhanger van het Bonapartismus aan het hoofd d regering plaatsen—daarin ligt even veel karakter consequentie als in den *Times*.

De buitenlandsche politiek zal intusschen door d val van het ministerie Derby bezwaarlijk eene veran ring ondergaan, want bij alle sympathie, die men Engeland voor Italië heeft, ziet men maar al te go in, dat de tegenwoordige strijd in Lombardije niet doel heeft, het land van de vreemde overheersching bevrijden, maar slechts om den Oostenrijkschen invlo aldaar door den Franschen te doen vervangen. Engela zal dit echter hoogst ongaarne zien en het welligt ev zoo min toestaan.

De combinatie Palmerston-Russell heeft derhalve e zware taak op zich genomen. Wel is waar schreeu de Engelsche natie luide, dat zij neutraliteit—e strikte, volstrekte, eerlijke neutraliteit—wil, even de troonrede vermeldde, maar is dit inderdaad h opregte meening? Er is veel grond om het niet te looven; ons volk verkeert te veel onder den invlo van oude vooroordeelen, en de Krim-oorlog heeft twee jaren van militaire broederschap niet geh eeuwen van vijandschap kunnen doen vergeten. N herinnert men zich in het Engelsche leger met bitt heid de adressen van de Fransche kolonels, nu t jaren geleden, in de hoogere kringen te Parijs to juicht, waarvan de strekking duidelijk werd gezeg zijn eene handhaving der leidende beginselen der t taten van 1815. De middelklassen, de arbeidende en handelsstand, mogen eene gestrenge onzijdigheid langen, maar daarbuiten wil men haar niet, indien moet dienen om Frankrijks roem te verhoogen, z wapens te doen zegevieren en zijn invloed te verm deren.

Terwijl sir Gladstone den heer Disraëli vervang er sprake dezen als gouverneur-generaal naar Indi zenden. Dit plan moge niet kwaad zijn, aang de heer Disraeli daardoor in staat zou worden ge

het »groote Aziatische geheim" op de plaats-zelve te kunnen onderzoeken, doch het is niet waarschijnlijk, dat de avonturier lust heeft in ballingschap te gaan. Torys en Whigs behoeven zich nu wel niet meer te ergeren een gelukzoeker aan hun hoofd te zien, doch zijn opvolger is ook geene verpersoonlijkte deugd. Men is het trouwens volkomen eens, dat Gladstone, de grootste redenaar van Engeland, bij gevolg van het heelal is, maar tegelijk ook, dat men aan hetgeen hij zegt, geen geloof kan hechten. *He is not safe*, gelijk gewoonlijk de uitdrukking luidt!

Twee geruchten waren hier gisteren in omloop. Hoewel beiden onwaarschijnlijk zijn, wil ik er niettemin melding van maken. Volgens het eene, zou er door het nieuwe ministerie pogingen tot een wapenstilstand worden in het werk gesteld, volgens het andere zouden lord Cowley en graaf Persigny respectivelijk van Parijs en Londen als gezanten worden teruggeroepen; de eerste zou, als bekend aanhanger van den ex-premier Derby, het nieuwe cabinet niet kunnen dienen. De heer Persigny heeft de ontevredenheid van zijne regering opgewekt, door de eigenaardige taal, die hij sedert de opvatting van zijn gezantschap alhier heeft gevoerd. Nog op het jongste hofbal, waarbij ook de oostenrijksche en sardinische gezanten, op gevoegelijken afstand van elkander, tegenwoordig waren, terwijl de opperceremoniemeester eene kiesche taak had te vervullen in de zorg, om, bij de heerschende spanning in het corps diplomatiek, niemand te kwetsen, heeft de fransche ambassadeur, na in de eerste quadrille met de hand der koningin vereerd te zijn, den oorlog in de scherpste bewoordingen afgekeurd en beklaagd, die de keizer der Franschen met geheel Europa en zelfs met zijne oudste vrienden meer of minder in vijandschap heeft gebragt. Hij voegde er bij, dat de keizer, door de beloften, die hij ongelukkig aan de Italianen had gedaan, alsmede door de kunstgrepen van graaf Cavour, in dezen oorlog was medegesleept. Graaf Persigny *schijnt* te gelooven, dat de keizer weldra Oostenrijk de aannemelijkste vredes-voorwaarden zal aanbieden, en hij hoopt, dat het nieuwe ministerie al zijn invloed zal bezigen, om de krijgvoerende mogendheden tot nieuwe onderhandelingen te bewegen. Dit alles moge de meening schijnen van den heer Persigny, doch hier te Londen vindt zij geen geloof- dien ten gevolge beklaagt de diplomaat zich ook, nog geen engelschen staatsman te hebben aangetroffen, die den Franschen inval in Italie goedkeurt.

FRANKRIJK.

Parijs, 21 Junij. De Parijzenaar begint regt ongeduldig te worden. Sedert meer dan eene halve maand ligt hij met den neus op de kaart van Italië, om zijne dappere stad-en landgenooten onder den schoonen blaauwen hemel van het schiereiland te volgen; als een meikever vliegt hij in Junij over de vlakten, van Turijn naar Milaan, van Lodi naar Mantua, om aan den Tessino, te Montebello en Magenta uit te rusten; daarna vertrekt hij naar Bergamo en Verona, ontmoet nergens tegenstand, trekt met hetzelfde gemak den Mincio en de Adda over, als de Seine, doorloopt den vierhoek even gerust, als ware hij op de beurs, onderzoekt en kritiseert alles.... om eindelijk verbaasd de oogen naar den verren gezigteinder op te slaan, omdat deze hem in dien tijd geen enkel brandend bulletin heeft aangebragt.

Doch hij is niet alleen ongeduldig, hij is ook ongerust. In de eerste plaats zijn er sedert eenige dagen bij herhaling geruchten in omloop, dat het tusschen den keizer en koning Victor Emanuel niet meer *couleur de rose* is. Ofschoon de reden van deze verkoeling niet geheel bekend is, mompelt men hier en daar toch, dat men zelden twee leeuwen, die te zamen op de jagt gaan, den buit eerlijk ziet deelen!

Doch wat ernstiger grond tot bekommering geeft, is altijd de Pruissische mobilisatie, in verband met door het cabinet te Berlijn aan dat te Weenen gedane en door het laatste, naar men zegt, reeds goedgekeurde voorstellen, om de Italiaansche kwestie door een congres te doen regelen en wel op grondslagen, die hoogst waarschijnlijk door de Fransche regering noch zullen noch zullen kunnen worden aangenomen. Voor alles toch verlangt Pruissen een gestreng vasthouden aan de territoriale regten, vastgesteld bij de verdragen van 1815. Geen duim breed gronds zou dus in Italië aan Oostenrijk mogen worden ontnomen, alle verbintenissen met Sardinie bij gevolg als nietig verklaard en Oostenrijk alleen genoodzaakt worden, zijne geheime verdragen met de Italiaansche midden-staten aan eene beoordeeling van het congres te onderwerpen, en de daarin aangebragte wijzigingen aan te nemen.

Uit de *goede* bron, waaruit ik deze belangrijke mededeeling put, verneem ik tevens, dat de Pruissische voorstellen reeds alhier zijn ontvangen, en dat de eerste indruk onzer regering was eene hooge mate van verbazing over de door Pruissen *thans* gestelde onaannemelijke voorwaarden, nadat het vroeger genoegzaam niet eene enkele poging had gedaan, om Oostenrijk tot concessiën te bewegen en alzoo den oorlog te voorkomen.

Nu vreest men, dat Frankrijk des te gereeder een weigerend antwoord op de harde eischen van Pruissen zal geven, naardien het van Engeland, bij de kritische gesteldheid van zijn nieuw ministerie, een gevolg zoowel der binnenlandsche als Indische aangelegenheden, niets schijnt te hebben te vreezen bij zijne staatkundige en militaire bedoelingen, om Italië tot elken prijs van zijne vreemde en geweldige overheersching te bevrijden en daardoor voor de toekomst elke revolutionaire beweging te verstikken.

Ondersteund als hij wordt door Rusland, zal Napoleon van deze voordeelen partij trekken, zich niet bekommerende of de Italiaansche oorlog daardoor, zoo niet in een algemeenen, dan toch in een Duitschen krijg dreigt te worden veranderd.

Voegt men hier nu nog bij, dat, volgens bijzondere correspondentiën uit Lombardije, ons leger geheel en al gereed is voor een grooten slag aan de oevers van den Mincio, dan is de alhier heerscheende ongerustheid allezins verklaarbaar. Men huivert bij de gedachte van hetgeen een groote slag zal zijn, wanneer men ziet, dat in enkele voorposten-gevechten en minder belangrijke ontmoetingen tot hiertoe reeds duizenden op het slagveld gebleven zijn. Eindelijk zou het Pruissische gouvernement eene soort van ultimatum hebben gesteld, dat juist van een aanval op de Mincio-lijn het sein tot eene gewapende tusschenkomst van den Duitschen Bond zou maken. Ten aanzien der waarschijnlijke staatkunde van Frankrijk jegens Engeland, heerscht onder het Fransche leger algemeen het gevoelen, dat eene alliantie met Rusland en eene vredebreuk met Engeland, eene uitgemaakte zaak is. Wie de stemming der Fransche soldaten kent, kan geen oogenblik twijfelen, of eene breuk met Engeland zal algemeen worden toegejuicht.

Het besluit van den onderkoning van Aegypte, om de reeds aangevangen werkzaamheden tot doorgraving der landengte van Suez te doen staken, heeft hier groote ontstemming te weeg gebragt. Niettegenstaande de onderkoning in de circulaire, die hij door zijn minister van buitenlandsche zaken, Sheriff pacha, aan de verschillende consuls-generaal heeft doen toekomen, zegt, dat hij zijn firman afhankelijk had gemaakt van de ratificatie en de autorisatie der Porte, gelooft men echter, dat hij alleen op aansporing van Engeland zich tegen deze onderneming verzet. Hij zou zich namelijk pleg-tig jegens Engeland hebben verbonden, de concessie in te trekken, waartegen hij van de Britsche regering de belofte heeft ontvangen, dat zij te zijner gunste krachtig bij de Porte zou tusschen beiden treden, om de erfelijkheid van zijn zoon Fossoun te verzekeren.

De kleingeestige maatregelen tegen de drukpers in het algemeen alhier zijn, met de benoeming van den veel geprezen Laguéronuière veeleer toe- dan afgenomen. Het regent hier tegenwoordig waarschuwingen aan en schorsingen van dagbladen. *De Echo de l'Aveyron* en *de Courrier du Dimanche* hebben eene waarschuwing ontvangen en aan de *Espérance* van Nantes is voor twee maanden hare verschijning verboden. De heer de Lagéronnière heeft in 14 dagen meer tegen de drukpers gewerkt dan de heer Delanglé, gedurende al den tijd van zijn ministerie. Duitsche bladen behooren te Parijs tegen woordig tot de mythen. Zelfs vroeger hier bevoorregte Journalen, zooals de *Indépendance* en *de Times*, worden somtijds of in het geheel niet, of na hunne in beslagneming eerst den volgende dag uitgegeven. Dit despotisme schijnt ovegens besmettelijk, daar ook reeds in Sardinië het blad *la Unione* en andere liberale journalen geschorst zijn, niettegenstaande de keizer in zijne proclamatie aan de Italianen van die Bonapartische invoering niet gesproken had. En toch zijn het ware Idées Napoleonnienes, zij werden in Frankrijk nooit gebruikt dan door de familie Napoleon.

Nog iets Bonapartistisch. De heer Pietri, die, gelijk ik in mijn vorigen brief heb gemeld, de opdragt heeft ontvangen, Italië met de zegeningen van het Fransche policiestelsel te beschenken, is te Rome aangekomen en heeft zich daar terstond met den heer Mangin in verbinding gesteld. De taak van den laatste is *en détail*, namelijk voor Rome, dezelfde als welke de heer Piétri *en gros* voor geheel Italie op zich heeft genomen. De heer Mangin is een nakomeling van den beruchten prefect van politie van dien naam onder de restauratie.

De heer Pietri wordt door den heer Rapetti, een der redacteuren van de *Moniteur*, vergezeld.

— Volgens een der correspondenten, zou keizer Napoleon, met het oog op hetgeen in Pruissen geschiedt, zich bereid hebben verklaard, een wapenstilstand aan te nemen of voor te stellen, om, zelfs nog vóór het beleg van Mantua en Verona, diplomatieke onderhandelingen te openen. In dit geval vleit Frankrijk zich bij de beraadslagingen een zeer voordeelig standpunt te kunnen innemen.

Parijs, 28 Junij. Onder de opmerkingen, die de reusachtige veldslag van Cavriana bij ons opwekt, is er een, die zich voor alles aan onzen geest opdoet: 't is de bekwaamheid onzer troepen in het manoeuvreren voor den vijand.

Wij gelooven niet, dat er in de geschiedenis een voorbeeld bestaat van een geregelden veldslag, waarin ten minste viermaalhonderd duizend man, op eene linie van vijf mijlen uitgestrektheid, opgesteld waren. Deze massen van gewapende corpsen, opgesteld op zulk een uitgestrekt terrein, vooronderstelt in de overwinnaars een doorkneede kennis van manoeuvres.

Men moet niet vergeten, dat het oostenrijksche leger, aangevoerd door als zeer bekwaam geroemde generaals, sinds dertig jaren niet heeft opgehouden, op de oude slagvelden van Lombardije geoefend te worden; en van al die roemrijke gebeurtenissen van 1796 en 1797 hebben zij eenigermate op het terrein een herhaling gemaakt.

't Is dus geen kleine roem voor ons leger en zijn aanvoerder, tegenover zulk een geoefenden vijand zoowel bekwamer als dapperder geweest te zijn.

Van den anderen kant gelooven wij evenmin, dat er ooit een groote veldslag heeft plaats gehad, die zestien uren onafgebroken geduurd heeft.

Over 't algemeen schrijft men den franschen soldaten hevige en schitterende dapperheid toe; voortaan zal men hun den lof van bedaarde en volhardende dapperheid niet betwisten. Zij hebben in standvastigheid de grootste en beste armee, die Oostenrijk ooit te velde heeft gebragt, en die door den keizer in persoon werd aangevoerd, overtroffen.

Het gevecht te Montebello werd den 21sten Mei, de slag te Cavriana den 24sten Junij geleverd. Men zou geen voorbeeld van sneller en beslissender marsch kunnen aanhalen. Generaal Giulay zegt in zijne beruchte bulletins, dat hij den vijand heeft willen dwingen, *zijne krachten te ontwikkelen*. Men ziet dat hij daarin volkomen geslaagd is.

— Men leest in den *Moniteur de l'Armée*:

Wij houden het voor niet onbelangrijk, eenige korte plaatsbeschrijvende bijzonderheden, omtrent het tooneel onzer laatste overwinning, mede te deelen.

Cavriana, vanwaar de telegram van den 24sten Junij 's avonds gedateerd is, is ongeveer 8 kilometres van den regteroever der Mincio gelegen, 11 kilometres van Peschiera en het meir Garda, en 25 kilometres van Mantua; het is in die uitgestrekte vlakte, welke zich uitstrekt van de eene versterking tot de andere, op eene lengte van omstreeks 80 kilometres, dat die worsteling heeft plaats gehad.

De voornaamste punten, die men op dit terrein ontmoet, zijn Borghetta, Volta, Curdizzolo, Melino, Pozzolo, Mazinbona, Goito, Camignano. Het oostenrijksche hoofdkwartier was te Valeggio, anderhalven kilometer van de Mincio, op den linkeroever, en zes kilometers van Cavriana, ook Gavriana genoemd.

Deze prachtige overwinning verzekert ons den overtogt over de Mincio, die daarvan het onvermijdelijke gevolg zal zijn. De operatien zullen voortaan een beslissend voordeel geven, en de einduitslag zal zeker voor onze wapenen zijn.

Marseille, 29 Junij. De depêches van het oorlogstooneel ontvangen, voegen bij de reeds bekende feiten geen bijzonderheden van dien aard, om bij de operatiën der verbonden legers, na hunne overwinning bij Solferino, te verwijlen. De *Moniteur de l'Armée* beweert, dat deze veldslag het overtrekken van den Mincio ten gevolge moet hebben, die door de Franschen ten zelfden tijde zou bewerksteligd worden, als de Sardinische armee belast zou zijn Peschiera te nemen.

Te Cavriana even als te Magenta heeft de keizer zich zelf niet gespaard. Een depêche bevestigt het gevaar, dat hij geloopen heeft, en zijn bedaarde moed op het slagveld hield hem in niets van de bewonderenswaardige strategische plannen af, die het prachtig succes van het verbonden leger hebben voorbereid.

In eenige engelsche bladen wordt de slag bij Solferino zeer op prijs gesteld; zoo noemt de *Sun* haar een der meest beslissende overwinningen. »Het geluk heeft zich, even als vroeger aan de zijde der verbondenen gevoegd, zegt dit blad, en het succes van Napoleon III in Italië schijnt zijn schitterenden voorganger waardig. Ongetwijfeld hebben de verbondenen veel dapperen in dezen veldslag moeten verliezen, maar toch schijnen de Oostenrijkers geheel verslagen en 't is hoogst waarschijnlijk, dat zij een nieuwen veldslag in Italië zullen wagen, een streek, die voor hen het tooneel van zooveel ongelukken en rampen is geworden. Zij hebben weinig gedaan, om hun prestige als militaire magt te vermeerderen; waarschijnlijk gaan zij nu hunne behendigheid en snelheid op den terugtogt ontwikkelen, die hunne onbekwaamheid in het gevecht moeten vergoeden. Oostenrijk zal eindelijk die schoone italiaansche provincien moeten teruggeven, die het zoolang onregtvaardig beschermde en despotiek bestuurde.

DUITSCHLAND.

Berlijn, 26 Junij. Men heeft reeds dikwijls over de onrust, die in Hongarije heerschte, gesproken. Het volgende leest men in de *Gazette Nationale* van Berlijn:

Volgens geloofwaardige berigten, is een omwenteling in Hongarije onvermijdelijk. De onwil tegen de Oostenrijkers is ten top gestegen. Uittarting en zegepraal leest men in alle blikken, en alles wacht slechts op een teeken om uit te barsten. 't Is waar, dat men eenige vrijcorpsen in Hongarije is begonnen te vormen, maar deze bestaan bijna uitsluitend uit Duitschers. De bevelhebbers der garnizoenen hebben te vergeefs versterking gevraagd: »Redt u uit de zaak, zoo goed gij kunt," was het antwoord: »wij hebben geen troepen beschikbaar." — De duitsche inwoners van Oostenrijk zien met wanhoop en woede, dat de zaken zoo ver zijn gekomen, en ze verwloeken het sinds jaren gevolgde stelsel, dat ingewijd is door Metternich en thans wordt voorgestaan door graaf Grüne, wiens magtige invloed iedere hervorming onmogelijk maakt.

ITALIË.

Van den 13den Junij schrijft men van Venetie aan de *Sentinelle du Jura*:

»Reeds tweemaal heb ik u mijne wederwaardigheden van allerlei aard verteld, ik kom er dus alleen ter herinnering op terug.

De brave politie heeft, nadat het haar mislukt was, mij door het staal te doen ombrengen, of mij in de gevangenis te werpen, mij aangeboden haar als spion te dienen. Men wilde mij in een visschersschuit uitzenden, om eenige schoten van het fransche escader te bekomen. Men zou mij hebben gezien, krijgsgevangen gemaakt, ondervraagd, ik zou onnaauwkeurige berigten hebben gegeven, kostelijke narigten verzameld hebben, en men zou zich belasten met mij op de een of andere manier terug te krijgen.

Een rol florijnen en de achting van *il Signor Mantelli*, de chef der geheime politie (*discrets*), ziedaar mijn belooning.

Gij zult mij niet beleedigen, door mij te vragen, of ik geweigerd heb; ik ben echter genoodzaakt geweest, verontschuldigingen op te geven. Sedert dat oogenblik laat men mij een weinig met rust, zonder mij echter uit het oog te verliezen. Toen ik dezen avond bij mijn patroon, den heer B., binnentrad, zag ik langs de huizen de schaduw glijden van een spion (*familier*), die zich van de rigtigheid mijns gedrags overtuigde.

Sedert drie weken is de panische schrik der Oostenrijkers hier op het hoogst. Zij gevoelen wel, dat zij een ernstigen aanval van onzen kant geen weerstand kunnen bieden.

Den dag, waarop de fransche vloot in het gezigt onzer haven kwam, was de algemeene vreugde ten hoogsten top gestegen. Een aanzienlijke menigte had zich bij den lichttoren verzameld, de agenten werden uitgejouwd, maar keerden een oogenblik later met drie pelotons terug, die de menigte verjoeg en in alle rigtingen uit elkander deed stuiven.

Deze ongehoorde stoutheid lokte geen tegenstand uit. Men nam de luidruchtigsten, waaronder zich vele vrouwen en kinderen bevonden, gevangen.

's Avonds werden eenige huizen geïllumineerd, men arresteerde de schuldigen, en de gouverneur maakte een bevel bekend, waarbij hij elke demonstratie verbood, op poene van de bastonnade voor de mannen en de zweep voor de vrouwen. Het ligtste verzet door woorden, gebaren of feiten zou met den dood worden gestraft.

De stad bleef de laatste dagen stil; alleen vertoonden de wandelaars op de Piazetta zich met een ruiker driekleurige bloemen in het knoopsgat. De achtersteven

der gonden was er mede verierd, en op de kaai der Esclavons, droegen de dames ze op de hoeden en hielden de kinderen ze in de hand.

Den geheelen dag durfde men niets tegen deze kleine manifestatie doen; maar tegen den avond ontrukte men deze teekens brutaalweg aan iedereen, zonder onderscheid van sexe of rang.

Het plein Piazetta en de kaai waren weldra verlaten. Men wreekte zich hierover in 't theater Fenice; de prima donna en de eerste danseuse werden met driekleurige ruikers bestrooid; de agenten deden onderzoek in de loges en vonden er eenige. Waarschijnlijk deden de venetiaansche crinolines een vaderlandslievend werk door de overigen te verbergen, want twintig minuten later, bij het einde van het tweede bedrijf der *Hugenooten*, viel een bloemenregen op het tooneel.

Toen verscheen de directeur op het tooneel en beval dat, ieder op bevel der politie, de zaal oogenblikkelijk moest verlaten.

In plaats van te fluiten, applaudiseerde men, en ieder ging heen, tevreden opentlijk zijne vreugde betuigd te hebben.

Maar het kluchtigste in deze geheele zaak was, dat *Il Signor Mantelli*, de getrouwe uitvoerder der werken van het oostenrijksch gouvernement, zóó woedend werd, dat hij zwoer, den eersten oproerling, die hij met revolutionaire teekenen zou vinden, optehangen.

Maar de dag van den 6den bragt andere angst aan! Tegen vier uren verspreidde zich het gerucht in de stad, dat de gouverneur een gewigtigen telegram van het oorlogstooneel had ontvangen. Aanstonds verzamelde zich de menigte in massa voor het hertogelijk paleis. Een groote beweging heerschte er. Ik ging er eenigen tijd later heen, de groepen verspreidden zich stilzwijgend door de straten: men zou gezegd hebben, dat een algemeen ongeluk gebeurd was. Toen bemerkte ik, dat de vensters van 't paleis met gele vlaggen getooid waren.

Ik ondervroeg: men zeide mij, dat generaal Giulay een groote overwinning behaald had. De fransche armee, aan de oevers van den Ticino verslagen, was tot Alessandria gevlugt.

Mijn hart kromp ineen, maar ik kon een dergelijke nederlaag niet gelooven.

Trompetters te paard gingen weldra de naauwe straten door en deelden de depeche mede, de gondels in keizerlijke dienst wierpen aan alle kaaijen het bevel neer om te illumineren, om het geluk der oostenrijksche wapenen te vieren.

De nacht kwam: hier en daar slingerde een eenzame lantaren op den wind, de provobsten liepen van het eene huis tot het andere, klopten aan de deuren, vloekten en dreigden, om ieders ijver aan te sporen, niets hielp, de illuminatie was lui.

Eensklaps kwam een dof rumoer al nader en nader 't Kanaal werd ledig, de bootjes vlogen naar de kaai, naar de haven; ik deed als de rest, de heer B. en ik gingen in een gondel; de gondolier, even gehaast als wij, wierp zich op de riemen, en in een oogwenk kwamen wij aan.

Zes duizend gondels verdrongen elkander, twintig duizend borsten uitten geestdriftige kreten, de hoeden vlogen in de lucht, de handen klapten: *Vittoria, Vittoria!* riep men van allen kant. Wij konden in deze opeengepakte massa niets onderscheiden, onmogelijk was 't om verder te komen; daarom verliet ik mijn gondel. Op de naastbijzijnde springende, ging ik van de een op de andere, dwars door deze verwarde menigte. De booten raakten elkander, zij vormden als een vaste brug, ik kwam bij de laatste aan.

Een prachtig gezigt vervulde mij met bewondering en ontlokte mijn oogen tranen van vreugde. Het fransche smaldeel, bevlagd, geïllumineerd, wierp op de blaauwe golven zijn duizende lichten. *Vittoria, Vittoria!* Ja, 't was een overwinning, maar een fransche, want wij spotten niet met een Te Deum, wij zijn rijk genoeg, om ons met wezentlijk geluk tevreden te stellen.

De politie kwam te midden van den triomf en stoorde onze vreugde; twee zware korvetten gingen onder zeil en de haven binnen, met bedreiging ons te verjagen. De gondels vlugtten in de menigvuldige kanalen, als een zwerm verschrikte vlinders.

Een uur later golfde een prachtige illuminatie in watervallen vuurs, van paleis tot paleis, van huis tot huis. De publieke gedenkteekenen zonken daardoor als in nacht weg; maar het zotste figuur maakte de policie, die bevel tot uitblusschen gaf.

Een tweede depeche had, naar 't scheen, de eerste gewijzigd. Van een onbeslisten veldslag kon men een zege maken, maar van een nederlaag. . . .

Echter verdwenen de lantarens op bevel van *Il Signor Mantelli*, die als ademloos in zijn amarantkleurigen gondel, met verguldEN steven, zat.

— Uit Turin wordt gemeld, dat de Russische gezant aldaar geprotesteerd heeft tegen de oprigting van een Hongaarsch legioen in Sardinie, terwijl de Pruissische vertegenwoordiger aldaar van zijn kant moet verklaard hebben, dat zijne regering bij eene eventueele losbarsting van een opstand in Hongarije, niet aarzelen zou tusschenbeiden te komen, om zulk een opstand te onderdrukken.

Turijn, 26 Julij. De bijzonderheden omtrent den veldslag van Solferino, met zooveel ongeduld verwacht, zijn nog niet ontvangen. Evenwel zal de stad heden avond geïllumineerd worden.

De fransche gewonden, die in de hospitalen van Turijn verzorgd worden, hebben, op het vernemen van de overwinning, door hunne krijgsmakkers behaald, de levendigste vreugde aan den dag gelegd. Het speet deze dapperen alleen, dezen keer zooveel gevaar en zooveel roem niet te hebben kunnen deelen.

Door het gemeentebestuur van Milaan en van Turijn is bevolen, dat de gekwetste Franschen in den slag bij Solferino, bij hunne aankomst, het onthaal zouden vinden, 't welk zij verdienen, en dat zij met die zorg worden behandeld, welke zij noodig hebben. Iedereen zal met geestdrift zijn hulp leenen, om de regelmatige werking der gezondheidsdienst te helpen bevorderen.

Er is berigt ontvangen van het onthaal, dat de Parmezanen aan de fransche troepen van prins Napoleon bewezen hebben. Deze ontvangst was prachtig. De aankomst van dit legercorps op het strijdperk zal zonder twijfel veel bijdragen, om het volkomen resultaat te verhaasten.

Graaf de Cavour is naar het hoofdkwartier vertrokken. Men verzekert, dat deze reis betrekking heeft op staatkundige kwestiën, door den tegenwoordigen toestand der Romeinsche staten en door de betreurenswaardige gebeurtenissen te Perugia in 't leven geroepen. De eendragtige zamenwerking tusschen Frankrijk en Sardinie zal ditmaal weder de zaak der menschheid en orde in Midden-Italië redden.

Oorlog in Italie en zijne waarschijnlijke gevolgen.

(*Slot van No* 66.)

»Frankrijk heeft", gelijk voor eenige dagen, zeer juist, de *Nationale Ztg.* in haar hoofdartikel aanmerkte, »geen belang bij dezen oorlog; want, hoe ook de zaak uitvalle, het heeft er niets bij te winnen, en veel meer te verliezen. Het tegenwoordige Frankrijk toch is dat van het eerste keizerrijk niet meer, en ook de conditie der naburige staten is sedert op gelijke wijze veranderd. Dit niet te beseffen, ware misbruik maken van de feitelijke lessen der geschiedenis; een enkele ernstige blik, op beider toestand geworpen, is dan ook voldoende, om zich hiervan ten volste te overtuigen. Immers van de toenmalige ligtzinnigheid, de toenmalige manie der revolutiehelden, om in het oude Europa veroveringen te maken, bestaat thans bij het Fransche volk geen zweem meer. Trouwens, de Franschen der eerste republiek konden door oorlog slechts winnen en niet verliezen, omdat het openbare en bijzondere crediet in hun land op eene voorbeeldelooze wijze vernietigd was, en er dus geen gereeder middel voor de hand lag, om niet alleen de legers, maar ook de regering en duizende hebzuchtigen op kosten van vreemde natiën te onderhouden. De hedendaagsche Franschen zijn er ver af, zoodanige geruïneerde bankroetiers en geluksridders te wezen! Zij kennen de waarde van den arbeid, zij kennen de zegenende vruchten van den vrede, door den bloei van handel en industrie geoogst, en weten wat het beteekent, have en goed te verliezen. Hoe zou hen dan thans lust tot den krijg kunnen bezielen, daar zij, èn door hun toestand, èn door den sedert zoo aanmerkelijk veranderden toestand aller naburige natiën, bij een oorlog, ook zelfs in het gunstigste geval, slechts verliezen en niets winnen kunnen?" Na deze vlugtige beschouwingen, werpt dit blad een blik op den inwendigen toestand van Frankrijk, met opzigt tot de verschillende partijen, en komt daardoor tot het onomstootelijk gevolg. dat het Fransche volk, in massa de overwinning evenzeer als de nederlaag te duchten heeft. Men ziet het, de belangen van Frankrijk waren het dus niet, welke dezen oorlog onvermijdelijk maakten.

Niets kan intussschen natuurlijker zijn, dan dat de Fransche schrijver dit tracht te ontkennen, en dat hij, om die klip behendig om te zeilen, Frankrijk en Napoleon identifieert, bij gevolg, ook beider belangen ineensmelt. Geen wonder dat hij, bij zoodanige kunstgreep, niets wil weten van de machinatiën, door Louis Napoleon aanvankelijk in het werk gesteld, om eene feitelijke medewerking van Engeland en Duitschland te verwerven, en dat hij, even consequent, zelfs des keizers hoofdmotief — de vernietiging der Weener acten, welke zijner erkenning *de jure* in den weg staan — tracht te verbergen, onder de volgende, sluwe, op blz. 722 geuite woorden: »Maar, als nu de Weener tractaten aan den oever van den Po zijn opgeheven, volgt daaruit dan, dat zij nu ook voor den Rijn en voor geheel Europa vernietigd zijn? En, vloeit daaruit noodzakelijk voort, dat de bewegingen in Duitschland tot eene feitelijke interventie moeten overslaan, om .... het algemeene, internationale regt en de veiligheid van Europa te beschermen?"

Wij zouden gelooven aan het gezonde verstand onzer lezers te kort te doen, wanneer wij ons hier met eene uiteenzetting der sluwe, onhoudbare sophistiek, in deze vraag gelegen, wilden onledig houden, of wanneer wij hen op de diepten wilden opmerkzaam maken, welke de door zijn ijver medegesleepte schrijver da onwillekeurig laat doorzien. Genoeg, er zijn verd gingen, waarin al het gewigt eener aanklagt do schemert, en.... van dien aard moet immers wel verdediging van ieder onhoudbaar stelsel wezen.

Geen wonder dan ook, dat wij bij den schrij geene enkele tirade vinden, ter beantwoording van Duitsche pers, wanneer zij, de kwestie bij de leven der aantastende, de vragen stelt:

»Met welk regt heeft keizer Napoleon — niet Fra rijk — meer dan geheel Europa, zich reeds sedert 1 Januarij 1859 de zaak van Italie begonnen aan trekken? Welke inbreuk had Oostenrijk, door zi houding in Italie, meer speciaal op de regten van Fra rijk, dan op die der overige mogendheden, mede wakers der Weener verdragen van 1815, en dus op regten van Europa, gemaakt, welke aan Louis Na leon een deugdelijken, onbetwistbaren regtsgrond leveren kon, om zich met Piëmont te vereenigen, einde, met dit rijk, het zwaard in Italie tegen Oost rijk te trekken?

»En, bestond er zulk een grond, waartoe was dan noodig, zich door een geheim verdrag met Piëm te verbinden?... Zie daar dan ook den grond, wa om Louis Napoleon het bestaan van zulk een gehe verdrag met Piëmont, langen tijd, hardnekkig geloochend heeft! Maar er is nog meer.

»Heeft keizer Napoleon - zelf niet aanvankelijk, herhaling, verklaard, dat hij slechts tegen de afzo derlijke, geheime verdragen van Oostenrijk met de liaansche middenstaten opkwam? heeft hij niet gez dat hij slechts de opheffing dezer geheime tractat als strijdig met de regten, aan Oostenrijk, in Italie, jare 1815 toegekend, verlangde, en er des noods zwaard voor zou trekken?

»Te zwijgen nu, dat het iets geheel anders is, ee te zeggen, dat men slechts de opheffing der afzond lijke Oostenrijksche tractaten in Italie verlangde, later, nadat men door dit voorwendsel den oorlog ontstoken, opentlijk te proclameren, dat men ten st de trok, omdat Italie moest vrij zijn van de Alp tot aan de Adriatische Zee"; dit daargelaten, zoo vra men: bleef keizer Napoleon dit voorwendsel niet v het oog van Europa volhouden, terwijl hij wist, hij-zelf een geheim verdrag met Piëmont had gesloten, dus Oostenrijk wilde vervolgen voor een vergrijp, dat niet alleen zelf gepleegd, maar alleen volvoerd met het doel, om tegen Oostenrijk te kunnen ageren. Is dit regt, is dit waarheid?"

»Het ligt dan ook maar al te zeer voor de han Louis heeft dus — wat hij ook zeggen moge — niet v een geheiligd beginsel geijverd; hij heeft de geheim verdragen van Oostenrijk niet om het *principe* wraakt; want dan zou hij er niet zelf tegen gezond en een geheim verdrag met Piëmont gesloten hebb Hij heeft het zwaard niet uit de scheede getrok voor de zaak der vrijheid, noch ook voor de door Oostenrijksche tractaten meer speciaal gekrenkte ten van Frankrijk. Hij heeft in de Oostenrijksche v dragen slechts een voorwendsel gezocht en gevond voor zijne private, zijne dynastieke belangen. En.. moet nu de brandfakkel des oorlogs over geheel Eur uitgeslingerd worden, omdat de bijzondere belang van Napoleon dit eischen?"

Op al deze argumenten der organen van de buit lansche, en voornamelijk van de Duitsche pers, lie intusschen de heer de Mazade niet geantwoord! hendig en omzigtig, weet hij deze klippen te ontw ken? Dat echter deze bedenkingen niet zoo geh ongegrond en uit de lucht gegrepen zijn, kan re uit het feit der zoo krachtig gewapende onzijdigh van Europa blijken. Dat deze toch een grond m hebben, zal wel niemand betwijfelen; en die grond, is hij anders, dan het wantrouwen, voor zoo ve niemand kan bepalen, waar de plannen en geheim oogmerken van den keizer der Franschen eene gre zullen vinden en stilstaan. Bestond dit wantrouw niet, het onzijdige Europa zou zich thans evenmin w penen, als het dit in 1854. bij het uitbarsten van d Krimschen krijg, heeft gedaan.

(*Redactie.*)

Straat Sunda doorgezeild.

DATUM.		VLAG.	NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDERS.	VAN	DATUM	NAAR
Augustus	14	Nederlandsch	Admiraal Tromp	M. Tubergen	Batavia	14 Aug.	Amsterdam
"	—	"	Samarang	Swarts	Portsmouth	3 Mei	Batavia
"	15	"	H. Willebrordus	Douwes de Boer	Rotterdam	21 April	"
"	—	"	Vesta	Gerrebrands	"	27 "	"
"	—	"	Maria Magdalena	Willenbrink	"	20 "	"
"	—	Fransch	Gilblas	Bizet	Swansea	15 Mei	Singapore
"	16	Engelsch	Queen of the Nord	Rapson	Manila	16 Julij	Londen
"	—	Nederlandsch	P. C. Hooft	Koens	Schiedam	1 Mei	Batavia
"	17	Deensch	Thormaleson	Mutzen	Hamburg	8 April	Singapore
"	—	Nederlandsch	Ceres	Hamutes	Cardiff	10 Mei	Hongkong
"	—	Engelsch	J. C. Ross	Ballard	Cocos-Eiland	7 Aug.	Batavia
"	—	"	Corenlespes Winton	Robertson	Londen	10 Mei	Singapore
"	—	Nederlandsch	Admiraal Tjark Ridder	Parma	Nederland	13 April	Batavia
"	—	Hamburgsch	Jupiter	Fokker	Cardiff	11 Mei	Singapore
"	18	Engelsch	Laughing Water	E. Jane	Liverpool	7 "	Shanghae
"	19	"	Beemdh	Pickernele	Londen	4 Junij	

Aangekomen schepen te *Batavia.*

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN	GEZAGVOERDERS.	VAN		AGENTEN.
Augustus	17	Ned. Indisch	stooms.	Oenarang	S. van Hulsteijn	Samarang	16 Aug.	Land. Bestet, de Bie &
"	—	"	bark	Alnoer	Said Alhabassij	Soerabaija	12 "	Buijs, Jacobsen & Co.
"	—	"	stooms.	Banda	H. A. J. Kuller	Borneo W. K.	13 "	W. Cores de Vries
"	—	Nederlandsch	schip	Ternate	T. Cars Tzn	Passaroean		van Ommeren Rueb. &
"	—	"	bark	Gelderland	D. C. Hellingman	Soerabaija	7 Aug.	Haager & Scheurman.
"	18	Engelsch	"	William Simpson	Splatt	Londen	30 April	Martin, Dyce & Co.
"	19	Ned. Indisch	stooms.	Batavia	C. C. L. Neijts	Singapore	16 Aug.	W. Cores de Vries.
"	—	"	bark	Elmashoor	Sech Awab Bahanan	Sumbawa	2 "	Buijs, Jacobsen & Co.
"	—	"	"	Marzbek	Said Abdulla	Samarang	9 "	B. J. Jacobs.
"	—	Zweed	"	Maria Auguste	G. H. C. Bystr.m	Newcastle	12 Julij	Metzerdorff, Wilmans &
"	—	Engelsch	brik	J. C. Ross	Ballard	Cocos Eilanden	7 Aug.	Wilson & Co.

Vertrokken schepen van *Batavia.*

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDERS.	NAAR
Augustus	18	Nederlandsch	bark	Jannetje	A. Lupcke	Nederland
"	—	"	schip	Louis	J. P. Hessels	Macasser
"	—	Ned. Indisch	brik	Atiat Rachman	Sech Bafadal	Banka via Indramaijo
"	—	Nederlandsch	bark	Clio	J. O. Wijnmalen	Petalongan
"	—	"	"	Hermine Maria Elizabeth	U. Bonjer	Samarang
"	19	"	"	Constance	M. Klummerer	Nederland via Padang
"	—	Ned. Indisch	"	Ellen	F. A. P. Wentholt	Samarang
"	—	"	schoener	Saada	Moh Arip	Samarang en Banjermassing
"	—	Engelsch	"	Harriet	W. Black	Cocos Eilanden
"	—	Oldenburgsch	schip	O' Thijen	C. D. Addieks	Cheribon
"	—	Z. M.	transp.	schip Merwede	Luit. t/z. 1 kl. J. K. Pilaar	Soerabaija
"	20	Ned. Indisch	stooms.	Macasser	A. G. Bosch	Samarang en Soerabaija
"	—	"	bark	Yoesserin	Said bin Alnewie	Cheribon
"	—	"	"	Alnoer	Sech Marzoekie	Samarang
"	—	"	"	Kim Tiang Taij	Kwee Sintjie	Cheribon
"	—	"	"	Hongoean	Lim Kwisoeij	Indramaijo
"	—	Engelsch	schip	Minnehaha	Brown	Londen
"	—	"	"	Charlotte Ann	Young	Padang

In lading liggende schepen te *Batavia*.

VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDERS.	BESTEMMING.	AGENTEN.
Nederlandsch	bark	Valparaiso*	H. K. Smit	Nederland	Haager & Schuurman.
″	″	Commercie Compagnie	G. J. Bruker		″
″	″	Rijnbrand	P. F. Lange	Amsterdam	″
″	″	Alida Maria*	J. de Vries	Amsterdam	″
″	″	Gelderland	D. Crap Hellingman	Amsterdam	″
″	brik	Karel August	A. Huizer	Nederland	″
″	schip	Zaanstroom	R. L. Schaap		Schimmelpenninck & Co.
″	brik	St. Michael	L. D. Boswijk		″
″	bark	E. W. van Dam van Isselt	J. C. Kolm		Landberg, Bezoet de Bie & Co
″	″	Louis Meijer	O. Hazewinkel		″
″	″	Noord-Braband	H. R. Bok		″
″	″	Kaap Hoorn	L. J. Dik		″
″	″	Ferdinand en Louis*	J. K. de Weerd		Jacometti & Co.
″	″	Maleijer	Bok		Busing, Schröder & Co.
″	″	Jan Daniel	Hagers	Rotterdam	Metzendorff, Wilmans & Co.
″	″	Corn. Wernard Eduard	Bakker	Soerabaija	″
″	″	Pieter*	Lammerts		Dümmler & Co.
″	″	Agatha en Maria	W. B. van Zijp	Soerabaija	″
″	″	Maria Catharina*	H. C. de Bos	Samarang en Soerabaija	E. Moormann & Co.
″	″	Ferdinandina Emma*	R. A. Tange	Amsterdam	″
″	schip	Maria Anna*	Overgaauw		van Ommeren, Rueb & Co.
″	bark	St. Jan*	Lammerts		″
″	schip	Doctrina en Amicitia	Straatman		″
″	bark	Jannetje*	A. Lupcke	Rotterdam	B. Kopersmit & Co.
″	schip	Philips van Marnix*	E. van Duijn		″
″	″	Biesbosch*	J. H. Mugge		″
″	bark	Vriendentrouw*	D. Grevelink		″
″	″	Nicolaas Witsen	B. J. Stoffels		″
″	″	Java	S. S. van Dam	Pangool en Patjitan	″
″	″	A. R. Falck*	D. van Duijvenbooden	Japan	″
″	″	Jacoba Helena*	J. Swart		″
″	brik	Wilhelmina Elise	M. Priebee	Nederland	″
″	schip	Phoebus*	de Roever qq		Paine, Stricker & Co.
″	bark	Krimpenerwaard	J. Speenhof		Maclaine, Watson & Co.
″	schip	Susanna en Elisabeth*	C. Ouwehand		″
″	″	Zeeland*	H. P. Hazewinkel		″
″	″	Willem de Eerste	T. J. Niedfeld		J. Cezard & Co.
″	bark	Honingbij	van der Valk		″
″	″	Johannes Christiaan	Obelt	Nederland	C. Bahre & G. Kinder.
″	″	Sara Eleonora*	Schuijmer	Samarang	Cassalette & Co.
Ned. Indisch	″	Fathal Nassar*	Said bin Segaf	Banka via Indr. en Cher.	B. J. Jacobs.
″	″	Maijmoon*	Said Abdul Rachman	Cheribon	Buijs, Jacobsen & Co.
″	″	Hawil Hair*	Sech Arfan	Cheribon	″
″	schip	Fathool Moebarak*	Said bin Segaf	Cheribon	″
″	bark	Saijool Gair*	Sech Basarahiet	Cheribon	″
″	″	Kalimantan*	Lie Oentat	Cher. Sam. en Banjermass.	″
″	″	Kim Tianghoat*	Goei Bengkiat	Cheribon en Samarang	″
″	″	Oedjoeng Pandan*	Lim Pik I	Palembang	″
″	″	Faidool Rachman	Said Ba-alie		″
″	brik	Ocean*	Giam Liangsoeij		″
″	″	l'Esperance*	van Entere	Macasser via Soerabaija	Jacometti & Co.
Engelsch	″	Triton*	R. W. Sharpe	Australie	Martin, Dyce & Co.
″	bark	Crouch Brothers	Crouch	Singapore	″
″	″	William Simpson*	Splatt	Londen	″
″	″	Gaze Hound*		China	Maclaine, Watson & Co.
″	″	Kate*	Grange	Melbourne en New Zeeland	″
″	″	Queen Mab*	A. Glendinning	Singapore	Pitcairn, Syme & Co.
Fransch	schip	La Rose*	Chabanna		Busing, Schröder & Co.
″	″	Pallas*	Dabun		″
″	″	Jessore*	C. Gachet		J. Cezard & Co.
″	″	Julie*	Despointes		″
″	″	Johanna*	Wetzel	Bordeaux	C. Bahre & G. Kinder.
Bremen	″	Fides*	Arfmann		″
Pruiss	″	Der West*	H. Pust	Nederland	Metzendorff, Wilmans & Co.
Hamburgsch	″	Herschell*	Hauschild		″
″	bark	Johannes*	Bruhn		″
Zweedsch	″	Götheborg	Björh	Nederland	″
Hanover	″	Esperance*	H. A. Feijen		E. Moormann & Co.

De Particuliere schepen zijn aangeduid met een*

ZEETIJDINGEN.

Aangekomen.

Brouwershaven. 29 Junij. Gerardus Jacobus Kilian, Java.
Scotia, Misskelly, Baltimore.
30 Prinses Amalia, van Rijn, Java.
6 Julij Twee Anthonij's, van Rijn, dito.
8 Cornelia, de Vries, dito.
Hellevoetsluis. 30 Junij. Anna, v. d. Valk, dito.
Twee Gezusters, Keuzekamp, dito.
Abel Tasman, Rijken, dito.
Salatiga, Bezier, dito.
Elisabeth, Veenstra, dito.
Mary, Silversparre, dito.
Schuringa, Engelsman, dito.
3 Julij. Roscius, Cook, New-York.
Texel. 25 Junij. Eva Johanna, van Bochove, Java.
30 Ardjoeno, Rapp, dito.
1 Julij. Lewe van Nijestein, Borchers, dito.
Laura en Adèle, van Noël, dito.
2 Prov. Drenthe. Bekkering, dito.
Louise, Buys, dito.
4 Capella, Landeweer, dito.
8 President Plate, Harten, dito.

Vertrokken.

Brouwershaven. 9 Julij. Rotterdam, Poort, Batavia.
Hellevoetsluis. 3 Julij. Leila, Haijnes, Boston.
4 W. Nelson, Wood, New-York.
1 Proteus, Kikkert, Macasser.
9 Radiant, Flin, Boston.
Texel. 25 Junij. Diligence, Smit, Batavia.
Friesland, Mispelblom Beijer, dito.
27 Macasser, Rip, dito.
28 Jan Pietersz. Koen, Hugenholtz, dito.
3 Julij. Jhr. Mr. van der Wall van Puttershoek, Lammerts, Newcastle.

Zeilklaar.

Brouwershaven. 9 Julij. Batavier, van Straaten, Batavia.
Staatsraad van der Houven, Heijmeriks, dito.
Texel. 9 Julij. Doggersbank, Kerkhoven, dito.

Aangekomen Passagiers.

Van Java: Per Prinses Amalia, kapt. van Rijn: De heer Struben en echtg., vier kinderen en eene Javaansche bediende, mevr. Morbotter, drie kinderen en twee Javaansche bedienden. De heer Pacqué, kapt. der infanterie O. I. leger en echtg, drie kinderen en eene Javaansche bediende. De heer Grégoire; en vijf-en-twintig gepasp. militairen.

Per Ardjoeno, kapt. Rapp: mevr. M. J. Becker en drie kinderen.

Per Louise, kapt. Buys: de heer Dumoulin, echtg. en drie kinderen.

Per Twee Gezusters, kapt. Keuzekamp: De heeren Deeleman en fam., Eisinger en Lambrecht.

Per Henriette, kapt van Veen: De heer Hupscher, offic. van gez. en echtg

Per Twee Anthony's, kapt. v. Rijn: De heer W. F. van Raemsdonck met echtg. en kind, mevr. de wed. Meijer met 3 kinderen en een Javaansche bediende, mejufvr. de Laney, de heeren M. Muller, P. Krom en Th. Hora Siccama.

Per Provincie Drenthe, kapt. Beckering: De heeren F. Meester, J. B. Malherbe en echtgenoot.

Per President Plate, kapt. Harten: De luit. t/z. H. D. Glegt en de jonge heer A. Faber.

Vertrokken Passagiers.

Naar Java: Per Rotterdam, kapt. H. Poort: De heer en mevr. R. N. d'Abo, de heer en mevr. Domis, de heeren J. Blok, O. W. Swaving. van Midwoud, L. A. J Tröger, W. J. R. van Beusichem, Itsig Heine, mr. J. A. baron Taets v. Amerongen, H. L. Frank, H. Vinkhoff, H. Vredenberg, W. P. Kok, echtg. en 4 kinderen mevr. Kesting, mejufvr. Boerlage, A Raat. van Leeuwen, C. C. F. Theunissen, Bastiaanse en familie, Bruggeman, benevens drie Jav. bediende.

Per Jan Pietersz. Koen, kapt. Hugenholz: de heer en mej. G. en C. Pilostrie en M. Schmidt Muller; Mevr. Alice Manetti en A. Graad van Roggen, geb. Mellink en 4 kinderen.

Per Diligence, kapt. Smit: de heer J. Rulofs en familie, mevr. de Haan en Zoon, twee Dames Alers en de dames Sanders en van der Goort.

Per Friesland, kapt. Mispelblom Beijer, de kapt. der O. I, infanterie L. A. de Klerck, de 2de luits. der inf. H. A. Harms, W. J. Vervloet en H. K. F, van Teijen en de Heer C. Willer, particulier.

HANDELSBERIGTEN.

Rotterdam, 8 Julij.

Terwijl men, na de reeds door de geallieerden op de Oostenrijkers behaalde overwinningen, nu spoedig een beslissend treffen met angst te gemoet zag, komt heden op het onverwachtst het verblijdend berigt van het sluiten van eenen wapenschorsing tusschen den keizer van Oostenrijk en keizer Napoleon.

Wij hopen dat deze heugelijke tijding de voorbode moge zijn van den vrede, al is die thans nog in een ver verschiet, en als zoodanig spoedig een weldadigen invloed zal uitoefenen op den handel, welke meer en meer gebukt begint te gaan onder de verschillende omstandigheden, welke de bestaande oorlog te weeg bragt. Vooral werkte de door Pruissen aangenomen dreigende houding en de daaruit voortvloeijende vrees voor een algemeenen oorlog, zeer nadeelig op de gemoederen gedurende de laatste 14 dagen; zoodat de toestand in het algemeen sedert onze vorige eer meer dan minder ongunstig moet beschouwd worden. Ook het besluit tot mobilisering der bondstroepen heeft niet weinig bijgedragen tot vermeerdering van het mistrouwen; aangezien, volgens eene in Pruissen bestaande wettelijke bepaling, de tot volbrengen van militaire pligten opgeroepene personen niet voor schuld kunnen vervolgd worden — eene bepaling, waarvan, zoo als ligt te begrijpen is, veel misbruik kan gemaakt worden, en welke dus iedereen meer dan ooit huiverig maakt in het verleenen van crediet naar die streken.

Als een gevolg daarvan stond onze handel met Duitschland bijna geheel stil en ging de kleine verlevendiging, waarvan wij in onze vorige gewag maakten, weder geheel verloren, zijnde de omzet in de meeste hoofdartikelen uiterst beperkt geweest. De stemming is overigens weinig veranderd, daar de houders, met het oog op de meer en meer afnemende voorraden in de 2de hand, vol vertrouwen de toekomst te gemoet gaan en dus vrij vast op hunne vorderingen blijven staan.

(Wordt vervolgd.)

MARKTPRIJZEN.

Te BATAVIA, den 19 Augustus 1859.

Arak, *f* 45,—
Koffij, Java, *f* 31 @ *f* 32.50,—
——, Padang, niet aan de markt.
Suiker N⁰. 16, *f* 17
Rijst, Indramayoe met zakken, *f* 210,—
——, witte Batavia, 1ste kwaliteit, *f* 145,— @ *f* 150,—
——, ″ ″ 2de kwaliteit, *f* 130,— @ *f* 140,—
——, Carga *f* 100,— @ *f* 110,—
Wisselkoers op Holland, 102½ @ 102⅝% Engeland *f* 11¼ @ 11½, Singapore *f* 2.75. China *f* 2.80,— Calcutta nominaal.
—— Gouvernement, 102½%.

Te SOERABAIJA, den 15 Augustus 1859.

Suiker, *f* 16,50.
Koffij
Rijst (Carga) ℘ koijang, *f* 110,— @ *f* 135,—
″ (witte) ″ ″ *f* 160,— @ *f* 180,—
Koehuiden ℘ pic.
Arak ℘ legger, *f* 60,—
Olie (Klapper) *f* 20.
Olie (Katjang)
Kadjang Matten
Rotting, *f* 8 @ *f* 9.—
Wisselkoers Holl. 101%.

HANDELSBERIGTEN.

Aan- en Uitvoer te ***Batavia*** *van den 6 tot en met den 8 Augustus 1859.*

Aanvoer.

Van Padang en Bencoelen per N. I. stoomb. *Padang,* gez. Guijot, agt. W. Cores de Vries.

1 kt. manufact., 1 pak chitzen, 1 pic. was, *Said Oemar Hindoean.*
24 pic. benzoin, 6 do. was, 9 do. agar agar, 1 do. gambier, 14 do. triepangs, *Lim Hoa.*
48 pic. dammer, *Piet.*
50 pic. witte peper, 2 do. koffij, *Hunter, Houghton en co.*
50 kn. kop. munt, *Gouvernement.*

Van Newcastle per Ned. bark *Borneo,* gez. Jansen, agt. Landberg, Bezoet de Bie en co.

620 steenkolen, *Agenten.*

Van Amsterdam per Ned. bark *Maria Catharina,* gez. de Bos, agt. E. Moormann en co.

25 kn. manufact., 6 do. bascules, 1 vt. gewigten, 1 kt. borstelwerk, *B. van Leeuwen en co.*
35 led. leggers, 4 kn. papier, 5 do. suiker, 181 kn. manufact., 38 bn. do. 16 coll. do. 4 kn. kantoorbeh., 2 do. borstrokken, 30 do. kramerijen, 200 keld. genever, 215 do. blik, 200 vs. spijkers, 232 platen zink, *Agenten.*
33 hammen, *Feltkamp, Mispelblom en co.*
100 vs. boter, 100 do. bier, *Landberg, Bezoet de Bie en co.*
22 ks. koopmanschappen, *H. van Rijckevorsel en co.*
1 kt. worst, 13 do. manufact., *Dümmler en co.*
1 kt. kramerijen, *Olislaeger.*
1 kt. zeep en galanterien, *Nauta.*
1 kt. galanterien, *Pandel en Stielans.*
2 kn. sigaren, *Themmen.*
7 bn. manufact., *T. Crone.*
12 bn. manufact., *Jacometti en co.*
188 coll. manufact., *B. Kopersmit en co.*
50 kn. bier, 100 do. wijn, *John Pryce en co.*
6 coll. ijzerwerk, 4 vn. do. 5 kn. manufact., *C. Bahre en G. Kinder.*
25 kn. manufact., 2 roll. zeildoek, *Paine, Stricker en co.*
25 kn. meubelen, 8 do. marm. bladen, 4 do. ledikanten, 3 do. diversen, *Gebr. Roselje en co.*
2 kn. papier, *W. Bruining.*
100 vs. spijkers, 3 kn. manufact., 68 coll. do. *Haager en Schuurman.*
12 md. champagne, 86 kn. wijn, 100 hammen, 2 do. azijn, 3 md. min. water, 4 kn. diversen, *Schimmelpenninck en co.*
1 kt. sigaren, *van den Broek.*
86 kn. wijn, 20 md. do. 25 pijp. bier, 25 vn. do. 5 kn. koopmanschappen, 3 coll. do. 40 ks. kaas, 12 coll. manufact., *Order.*
31 kn. provisien en dranken, 1 do. genua olie, 14 vs. boter, 9 ps. vleesch, 6 8 vs. bier, 6 kn. diversen, *G. Kolff en co.*
100 vn. bier, *Landberg, Bezoet de Bie en co.*
37 coll. diversen, *Bijvank.*
4 vn. bier. *Lammers van Toorenburg.*
17 coll. manufact., *Tolson, Hunt en co.*
78 vs. verfwaren, 87 coll. manufact., *Arnold en Zonen.*
47 coll. manufact., 8 vs. provisien enz., 115 kn. do. 44 coll. do. 200 vn. bier, *Engelhard en co.*
3 coll. manufact., *Pitcairn, Syme en co.*
92 bn. zakken, 60 kn. manufact., *Metzendorff, Wilmans en co.*
135 coll. manufact., *Busing, Schröder en co.*
1 pak juweelen, 100 bn. ruwe drills, 20 do. jeans, 140 kn. ruwe katoen, 152 do. wit do. 3 do. a. r. do. 40 do. gedr. do. 10 bn. a. r. garen, 16 do. ongebl. do. 7 do. laken, 50 kn. bladkoper, 1 do. kantoorboeken, *N. H. M.*

Voor Samarang.

200 vs. boter, 100 ks. zeep, 135 do. koopmanschappen, 1 vt. vogelzaad, 3 k[illegible] provisien. 20 do. kaarsen, 2 diversen, 1 rijtuig, 50/m. steenen.

Voor Soerabaija.

8 kn. koopmanschappen, 1 do. provisien, 1 do. schilderijen en kramerijen, 1[illegible] do. manufact., 200 vs. spijkers. 1 kt. lampen, 1 do. vruchten op brand[illegible] 8 do. kaas, 125 do. wijn, 4 vn. madera, 10 md. bier.

Uitvoer

Naar Nederland per Hamb. schip *Meteor,* gez. Adam, agt. Metzendorff, Wilmans en co.

8100 pic. rijst, 20 do. rotting, *Agenten.*
5601 boss. rotting, *Aan boord gebleven lading.*

Naar Australie via Pecalongan en Cheribon per Ned. bark *Henriette Wilhelmina,* gez. Bock, agt. van Ommeren, Rueb en co.

Voor Pecalongan.

15/m. goeniezakken, 19/m. matten, *N. H. M.*

Voor Cheribon.

17 coll. machinerien, *N. H. M.*

Voor Australie.

100 pic. rotting, *N. H. M.*
8 coll. provisien, *Gezagvoerder.*

Naar Bantam per N. I. stoomb. *Samarang Packet,* gez. Seeel, agt. Levert en co.

f 82500 zilv. munt, *Gouvernement.*

Naar Australie via Soerabaija per Hamb. schip *Wiedeman,* gez. Kalchoser, agt. Metzendorff, Wilmans en co.

100 pic. rijst, 542 do. suiker, *Maclaine, Watson en co.*
½ led. arak, *Agenten.*

Naar Frankrijk per Fr. schip *Vallée de Eu,* gez. Lafitte,

450 kn. boomwas, 186 pic. rotting, 474 do. suiker, 16 do. gomelastiek, *Agenten.*
1275 pic. suiker, *Bik.*
2412 pic. koffij, 81 do. cubeben, 9049 ℔ indigo, 1500 ps. koehuiden, *Dorrepaal en co.*

Naar Soerabaija per Ned. schip *Maria Adriana,* gez. van der Heid, agt. Landberg, Bezoet de Bie en co.

702250 ℔ steenkolen, *N. H. M.*
207 coll. provisien, *Gezagvoerder.*
1 spier, 1 rol touw, *Agenten.*

Naar Londen per Eng. schip *Eliza Thornton,* gez. Maxwell, agt. Martin, Dyce en co.

75 pic. nagelen, 20 do. gezn. buffelhuiden, 16 do. foelie, 4250 do. suiker, 1397 do. rijst, 272 do. sapanhout, 266 do. gomelastiek, 129 do. rotting, 700 ps. buffelhuiden, 36350 do. rott. stokken, *Agenten.*
40 ps. spiauter, *Aan boord gebleven lading.*

Naar Borneo's Westkust per N. I. stoomb. *Banda,* gez. Kuller, agt. W. Cores de Vries.

1 kt. ruwe katoen, 1 do. ongebl. do. 1 bl. drills, 1 do. liminias, 1 do. chitzen, 1 do. doeken, 1 do. sarongs, 1 do. effenrood, 4 vn. spijkers, 97 stav. ijzer, *N. H. M.*
7 ks. cognac, 30 md. bier, 1 kt. wijn, uit entrep. *van der Meulen en co.*
25 kn. bier, 125 keld. genever, 4 vn. wijn, uit entrep. *van Riel en ter Goot.*
2 kn. wijn, 2 vn. vleesch, 4 keld. genever, uit entrep. *Agenten.*
10 kn. brandy, 1 do. glas, 2 do. wijn, 51 keld. genever, 1 doz. cognac, 20 kn. do. uit entrep. *Cassalette en co.*
1 vt. boter, 1 do. aardappelen, 1 kt. wijn, 1 do. bier, 1 do. provisien, 1 do. boeken, 1 do zilv. munt, 1 do. diversen, 1 keld. genever, uit entrep. *Reynst en Vinju.*
1 kt. cognac, *John Pryce en co.*
58 stav. ijzer, 8 coll. diversen, *Gouvernement.*

Naar Soerabaija per Ned. schip *Macao,* gez. gez. Kroll, agt. Schimmelpenninck en co.

100 vn. kop. munt, *Gouvernement.*
261 coll. manufact., *E. Moormann en co.*
27 coll. manufact., *B. van Leeuwen en co.*
1 vt. vleesch., 30 ps. ger. do. ½ vt. spek, 2 md. erwten, 200 ℔ brood, *Agenten.*

Zie verdere lading voor Soerabaija bestemd Java-Bode dd. 10 Aug. 1859 No. 64

Aan- en Uitvoer te ***Soerabaija*** *van den 27 Junij tot en met den 10 Augustus 1859.*

Aanvoer.

Van Amsterdam per Ned. schip *China,* gez. Luttenberg, agt. P. Kervel en co.

4kn. piversen, 1 do. regaal, *Major, Matzen en co.*
5 kn. diversen, *J. Raaf.*
1 kt. garen, *Anemaet en co.*
2 coll. diversen, 1 kt. koopmanschappen, 53 kn. bier, 18 do. azijn, *Martens en co.*
1 kt. zilverwerk, *F. Nagel.*
1 kt. vogelkooijen, 11 do. wijn, *van Bostraeten.*
3 kn. schilderijen, *M. Polak.*
30 kn. kaas, 20 md. bier, 41 coll. koopmanschappen, 1 kt. manufact., *B. Kopersmit en co.*
4 kn. droogerijen, *C. Rosemeier.*
178 kn. en bn. manufact., 100 kn. wijn, 79 hammen, 50 vs. boter, 15 koopmanschappen, *Schimmelpenninck en co.*
22 hammen, 12 vs. boter, 4 coll. koopmanschappen, *Adam en co.*
150 vs. boter, 79 kn. en bn. manufact., 72 kn. en bn. koopmanschappen, 10,000 st. metselsteenen, *P. Kervel en co.*
100 vs. boter, 100 kn. kaas, 10 do. anchovis, 2000 bund. ijzer, *Mathieu, Ebbe, Ruys en co.*
100 vs. boter, 85 kn. koopmanschappen, *P. Oechsman.*
20 vs. boter, *Raaf.*
100 hammen, 16 ger. vleesch, 20 kn. koopmanschappen, *Gebr. van Delden.*
2 kn. eau de cologne, *Fraser, Eaton en co.*
33 bier, 319 do. koopmanschappen, 464 kn. en bn. manufact., *J. F. van Leeuwen en co.*
10 roll. en pijpen lood, 100 kilos soldeersel in staven, *J. Lloyd en co.*
15 coll. diversen, *Karthaus en Melchers.*
12 coll. ijzerwerk, 129 kn. en bn. manufact., 8 led. leggers, *Hill, Broekman en co.*
208 kn. en bn. manufact., 96 coll. koopmanschappen, 15 do. ijzerwerk, *B. J. van Eck en co.*
13 kn. koopmanschappen, *J. Krisman.*
100 ks. zeep, 4 do. roode koper bladen, *Order.*

Van Amsterdam per Ned. schip *Celeritas,* gez. A. Wagner, agt. P. Kervel en co.

1 kt. horologien, 24 do. manufact., *Karthaus en Melchers.*
1 kt. zaad, 1 do. boeken, *E. Fuhri en co.*
30 kn. wijn, 3 do. provisien, 1 do. tabak, *Major, Matzen en co.*
1 kt. verlakt leder, *Deeleman.*
6 coll. koopmanschappen, *P. Oechsman.*
4 coll. koopmanschappen, *Baijer en co.*
8 kn. koopmanschappen, *van Vloten.*
1 kt. piano, *Gebr. Kocken.*
5 kn. diversen, 25 hammen, 1 kt. provisien, *van der Linden.*
90 vs. spijkers, 269 hammen, 50 stav. ijzer, 138 coll. koopmanschappen, *Schimmelpenninck en co.*
200 vs. boter, 10 kn. kaas, 190 hammen, 8 do. koopmanschappen, 25,000 steenen, *Agenten.*
6 kn. koopmanschappen, *H. Kiel.*
8 coll. koopmanschappen, *Gebr. van Delden.*
12 kn. manufact., 29 tonn. teer, 19 coll. koopmanschappen, 40 bn. drills. 1050 ks. .... *J. F. van Leeuwen en co.*
58 kn. manufact., 84 coll. provisien, 96 do. koopmanschappen, *B, J. van Eck en co,*
3 kn. koopmanschappen, *van Brero en co.*
40 kn. provisien, *Anemaet en co.*
2 kn. diversen, *C. Rosemeier.*
20 kn. azijn, *de Sturler en co.*
20 kn. geel metaal, 2 rood lood, 20 coll. koopmanschappen, *Hill, Broekman en co.*
5 kn. meubelen, *F. Nagel.*
72 kn. diversen *Martens en co.*
15 kn. wijn. 100, hammen, 64 coll. koopmanschappen, *Order.*

Uitvoer.

Naar China via Singapore per Hamb. schip *Kingman,* gez. C. H. J. F. Meier.

5 kn. manufact., *Adam en co.*
6 kn. poliemieten, *McMillan, Marten en co.*
1590 pic. olie koeken. 1800 do. rijst, *Tan Boen Gian.*

Naar Nederland via Cheribon en Batavia per Ned. schip *Lamina Elizabeth,* gez. A. Gersen.

754 pic. tabak, *Gebr. van Delden.*
920 pic. tabak, *Fraser, Eaton en co.*
416 pic. tabak, *Hill, Broekman en co.*

Naar Nederland per Ned. schip *Acadia,* gez. G. Graefkes.

1067 pic. suiker, *B. Kopersmit en co.*
105 pic. rotting, *Schimmelpenninck en co.*
116 pic. koffij, *Tan Bindjang.*
42 pic. koffij, *Lie Massing.*
1322 pic. tabak, *Hill, Broekman en co.*
2417 pic. tabak, 1500 do. rijst, *Schimmelpenninck en co.*

Naar Nederland per Eng. schip *Glenorchy,* gez. McKenly.

2991 pic. rijst, 100 legg. arak, 118 pic rotting, *P. Kervel en co.*

Naar Nederland via Passoeroean per Ned. schip *Amsterdam,* gez. D. Herderschee.

40 pic. rotting, *f* 40,000 zilv. munt, *N. H M.*

Naar Nederland via Batavia per Zw. schip *Gotheborg,* gez. J. F. Björk.

15084 pic. rijst. 200 do. rotting, *Mathieu, Ebbe, Ruys en co.*

Naar Nederland via Batavia per Ned. schip *Alida Maria,* gez. J. de Vries.

30 pic. rotting, 6000 do. rijst, *Schimmelpenninck en co.*

Naar Australie per Ned. schip *Metalen Kruis,* gez. J. P. Zuurdeeg.

6 keld. genever, *Schimmelpenninck en co.*
3 vn. gez. spek, *de Graeff en co.*

Naar Nederland via Samarang per Ned. schip *Eugenie,* gez. Bergman.

6101 pic. suiker, 500 do. noten, 80 do. rotting, *N. H. M.*

Naar Nederland via Batavia per Ned. schip *Gelderland,* gez. Crap Hellingman.

5002 pic. suiker, 3775 do. koffij, 253 kn. indigo, 90 do. rotting, *N. H. M.*

Naar Nederland via Passoeroean en Batavia per Ned. schip *Elisabeth, Antoinette,* gez. Besier.

6000 pic. rijst, 130 do. rotting, *Schimmelpenninck en co.*

SNELPERSDRUK H. M. VAN DORP TE BATAVIA.

[illegible] *Pactolus*, gez. De Gel,
[illegible] en co.

[illegible] schip *Wiedemann*, gez.
[illegible] *Williams* en co.
[illegible] *Nelson* en co.

[illegible] schip [illegible] gez. Lafitte,
[illegible] 10 do. gomelastiek, *Agenten*.

[illegible] 9019 ℔ indigo, 1500 ps. Kerbauhuiden, Dorre-

[illegible] gez. van der Held,
[illegible] *Reijst de Bie en co.*

[illegible] schip [illegible] gez. Maxwell,
agt. [illegible] Dyer en co.
[illegible] 12 do. [illegible] 4850 do. suiker,
[illegible] 266 do. [illegible] 129 do. rotting, 700
[illegible] 28830 [illegible] stokken, *Agenten*.
[illegible] gebroeders Bollig.

Naar [illegible] per N. I. stoomb. [illegible] gez. Kalier,
agt. [illegible] Vries.
[illegible] 1 bl. drills, 1 do. limitaties, 1 do. chit-
[illegible] 1 do. sitsarood, 4 va. spijkers, 97 stav.
[illegible]
[illegible] uit entrep. van der Menlen en co.
[illegible] genever, 4 va. wijn, uit entrep. van Riet en ter Gouw.
[illegible] uit entrep. *Agenten*.
[illegible] 31 kelk. genever, 1 dom. cognac, 20
[illegible]
1 [illegible] 1 do. bier, 1 do. provisien, 1 do.
[illegible] 1 kelk. genever, uit entrep. *Reyers*
[illegible]

[illegible] Nod. schip *Maria*, gez. gez. Kroll,
agt. *Schimmelpenninck* en co.

[illegible] 2 mud. erwten, 200 ℔ brood,

[illegible] bouwen dd. 10 Aug. 1859 No. 64

[illegible] Soerabaija van den 27 [illegible] 10 Augustus 1859.

Aanvoer.

[illegible] per Ned. schip *China*, gez. [illegible]
agt. P. Kessel en co.
[illegible] *Maljen* en co.

[illegible] 10 do. azijn, *Martens* en co.

[illegible] 1 kt. manufact., *D. Ko-*

[illegible] 70 kassen, 40 vs. boter, 15 koopman
[illegible]
[illegible] koopmanschappen, *Adam* en co.
[illegible] manufact., 78 kk. en bal koopmanschappen, 10,000
[illegible] *P. Kessel* en co.
[illegible] 6000 bund. ijzer, *Mathieu*, *Ebbe*.

[illegible]

[illegible] kk. koopmanschappen, *Gebr. van Delden*.
[illegible]
[illegible] manufact., *J. F. van Leeu-*

[illegible] in staven, *J. Lloyd en co.*
[illegible]
[illegible] manufact., 8 led. leggers, *Hill, Broekman en co.*
[illegible] koopmanschappen, 15 do. ijzerwerk, *B. J.*

[illegible]

[illegible] per Ned. schip *Celerites*, gez. A. Wagner,
agt. P. Kessel en co.
[illegible] 24 do. manufact., *Gevers* en *Muller*.
[illegible]
[illegible] 8 do. provision, 1 do. tabak, *Maijer*, *Maijen* en co.

[illegible]
[illegible] van der Linden.
[illegible] koll. koopmanschappen, *Schim-*
[illegible]
[illegible] 3 do. koopmanschappen, 25,000 steenen,

[illegible]
[illegible] koopmanschappen, 40 bn. drills. 1050
[illegible]
[illegible] koopmanschappen, *F. J. van Eck en co.*

[illegible] koll. koopmanschappen, *Hill, Broekman en co.*
[illegible]
[illegible] koll. koopmanschappen, *Order*.

Uitvoer.

[illegible] schip *Keijzer*, gez.
[illegible]
[illegible]

[illegible] per Ned. schip [illegible]

[illegible] per Ned. schip *Moeder*, gez. G. Greeffen.

[illegible] Schimmelpenninck en co.
[illegible]
[illegible] per Ned. schip *Amsterdam*,
gez. [illegible]
[illegible] 40,000 [illegible]
Naar Nederland [illegible] gez. A. L. Hijink.
[illegible] 300 do. [illegible]
Naar Nederland [illegible] schip *Alida Maria*, gez. J. de Vries.
[illegible]

[illegible] 1859.

[illegible]

[illegible] Soerabaija [illegible] 9 Augustus 1859.

Aanvoer.

[illegible]

[illegible] Kamer Passagiers.

[illegible]

[illegible] Kamer Passagiers.

[illegible]

Smit; de heer J. [illegible]
[illegible] Negelblom Reijer, [illegible]
[illegible] H. A. Hart, [illegible]
[illegible] particulier.

[illegible], 8 Uur).

[illegible] de Oosterpijl [illegible]